

Ministry of
JUSTICE

Cynllun lawndal I Ddioddefwyr Terfysgaeth Tramor 2012

*Cynllun a osodir o flaen y Senedd o dan
adran 54(1) o'r Ddeddf Troseddau a Diogelwch 2010*

©/(h) Hawlfraint y Goron 2012

Gallwch ail-ddefnyddio'r wybodaeth hon (ac eithrio logos) am ddim mewn unrhyw ffurf neu gyfrwng, o dan delerau'r Drwydded Llywodraeth Agored. I weld y drwydded hon, ewch I <http://www.nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/> neu e-bostiwch: psi@nationalarchives.gsi.gov.uk.

Lle yr ydym wedi adnabod unrhyw wybodaeth hawlfreintiedig trydydd parti bydd angen i chi gael caniatâd deiliaid perthnasol yr hawlfraint.

Dylai unrhyw ymholiadau mewn perthynas â'r ddogfen hon gael eu hanfon atom yn:

Victim and Criminal Proceedings Policy
8th Floor
Ministry of Justice
102 Petty France
London
SW1H 9AJ
+44 (0) 20 3334 3555

**Cynllun Iawndal Dioddefwyr Terfysgaeth Tramor 2012 a wnaethpwyd ar 13^{eg}
Tachwedd 2012**

TABL CYNNWYS

Paragraff   Darpariaeth

1.   Rhagymadrodd
2.   Cychwyn
3.   Dehongli

Cymhwysedd: anafiadau lle gellir gwneud dyfarniad

- 4-9.   Anafiadau lle gellir gwneud dyfarniad

Cymhwysedd: cenedligrwydd ayyb

- 10-11.   Gofyniad cenedligrwydd

Cymhwysedd: preswyliaid ayyb

- 12-16.   Gofyniad preswyl

Cymhwysedd: darpariaethau eraill

17.   Dyddiad y weithred ddynodedig
18.   Ceisiadau blaenorol
19.   Mantais i ymosodwr

Rhesymau am atal neu leihau dyfarniad

20.   Gwrthod cyd-weithredu i ddod ag ymosodwr gerbron llys
21.   Methu cynorthwyo swyddog hawliadau
22.   Ymddygiad
23.   Collfarnau heb ddarfod
24.   Cymeriad
25.   Ymddygiad a chymeriad yr ymadawedig
26.   Darpariaethau atodol mewn perthynas â threuliau arbennig

Mathau o daliadau

27.   Mathau o daliadau
28.   Uchafswm dyfarniad

Taliadau am anafiadau

- 29-30.   Gweithrediad y tariff
31.   Anaf i'r meddwl o ganlyniad i ymosodiad rhywiol
32.   Creithio ar ôl llawfeddygaeth
33.   Cyflymiad neu waethygiad mewn cyflwr presennol
34.   Dau anaf neu fwy

Taliadau am golli cyflog

- 35-36. Amodau ar gyfer gwneud taliad am golli cyflog
- 37-39. Cyfnod y golled
- 40. Colled yn y gorffennol
- 41. Colled i'r dyfodol
- 42. Lluosyddion, ffactorau disgownt a disgwyliad oes

Taliadau am dreuliau arbennig

- 43. Cymhwyster
- 44. Amgylchiadau lle y gwneir taliad
- 45. Mathau o dreuliau arbennig
- 46. Treuliau arbennig yn parhau adeg yr asesiad
- 47. Effaith yr hawl i fudd-daliadau nawdd cymdeithasol
- 48. Effaith taliad yswiriant
- 49. Amcangyfrif o leihad am fudd-daliadau nawdd cymdeithasol a thaliadau yswiriant

Taliadau mewn achosion angheuol

- 50. Dioddefwr yn marw o ganlyniad i anaf perthnasol
- 51. Dioddefwr yn marw o ganlyniad i rywbeth heblaw anaf perthnasol
- 52. Diffiniad o berthynas cymwys
- 53. Uchafswm dyfarniad

Taliadau profedigaeth

- 54. Perthnasau cymwys
- 55. Swm y taliad

Taliadau plant

- 56. Perthnasau cymwys
- 57. Cyfnod y taliad
- 58. Swm y taliad
- 59. Amcangyfrif o'r cyfandaliad

Taliadau dibyniaeth

- 60. Perthnasau cymwys
- 61-62. Cyfnod y taliad
- 63-67. Amcangyfrif o'r taliad dibyniaeth

Taliadau angladd

- 68. Taliad i ystad yr ymadawedig
- 69. Swm y taliad
- 70. Taliad pellach

Effaith marwolaeth ar rai taliadau

- 71-72. Effaith taliad i'r ymadawedig cyn ei farwolaeth ar daliad dibyniaeth neu daliad plant
- 73-77. Taliadau o ganlyniad i anaf perthnasol lle mae'r dioddefwr yn marw o achos amherthnasol cyn gwneir dyfarniad iddo

Effaith taliadau eraill ar ddyfarniad

78. lawndal

Ceisiadau

79. Penderfyniad gan swyddog hawliadau
80. Amser terfyn
81. Darpariaethau atodol ynglŷn ag amserau terfyn pan oedd yr ymgeisydd yn blentyn
82. Ymestyn yr amser terfyn
83. Pwerau'r swyddog hawliadau
84. Dyletswyddau ar yr ymgeisydd
85. Gwybodaeth i'w ddarparu gan ymgeisydd
86. Costau'r ymgeisydd - cyffredinol
87. Amgylchiadau lle telir y costau gan yr Awdurdod
88. Costau'r ymgeisydd mewn cysylltiad â thystiolaeth feddygol neu arall
89. Tynnu costau o ddyfarniad
90. Tynnu cais yn ôl gan ymgeisydd

Gohirio penderfynu cais

91. Amgylchiadau lle gall swyddog hawliadau ohirio penderfyniad

Penderfynu a thaliad

92. Cyhoeddi'r penderfyniad
93. Hysbysiad o dderbyn gan gynnwys amser terfyn
94. Amser terfyn ar gyfer ceisio adolygiad
95. Estyn amserau terfyn
- 96-97. Tynnu penderfyniad yn ei ôl gan swyddog hawliadau
98. Cyfandaliad
99. Trefniadau ar gyfer talu
100. Costau trefniadau o'r fath
101. Dyddiad hawl i ddyfarniad

Ail-ystyriaeth ac ad-daliad

102. Ail-ystyriaeth
103. Ad-daliad

104-106. Trefniadaeth

Taliad pellach ar ail-agor cais

107. Ail-agor cais

108. Amodau ar gyfer ail-agor

109. Amser terfyn

Adolygu

110-111. Penderfyniadau sy'n agor ar gyfer eu hadolygu

112. Amser terfyn a gofynion ar gyfer cais am adolygiad

113. Estyniad yr amser terfyn

114–117. Trefniadaeth pan fo'n adolygu

Apeliadau

118. Hawl i apelio

119-121. Trefniadaeth ar dderbyn yr hysbysiad o apêl

122-127. Pwerau'r Tribiwnlys

128. Apeliadau blinderus neu wamal

Gweithredu'r Cynllun

129-133. Adroddiadau a chyfrifon blynyddol

Atodiadau

A. Dehongli

B. Collfarnau heb ddarford

C. Tariff o Anafiadau

CH. Tablau Lluosgwy r

Cynllun lawndal Dioddefwyr Terfysgaeth Tramor 2012 a wnaethpwyd 13 Tachwedd 2012

- 1 Llundir y Cynllun hwn (y Cynllun lawndal Dioddefwyr Terfysgaeth Tramor 2012) gan yr Ysgrifennydd Gwladol dan adran 47 o Ddeddf Trosedd a Diogelwch 2010, wedi iddo gael ei gymeradwyo gan Dŷ'r Cyffredin a Thŷ'r Arglwyddi.
- 2 Daw'r Cynllun hwn i rym ar ba bynnag un yw'r hwyraf o 30 Medi 2012 neu'r diwrnod ar ôl y diwrnod o ddwy wythnos yn cychwyn gyda'r diwrnod y'i gwnaethpwyd.
- 3 Mae Atodiad A yn berthnasol ar gyfer dehongli'r Cynllun hwn.

Cymhwysedd: anafiadau lle gellir gwneud dyfarniad

- 4 Gall person fod yn gymwys am ddyfarniad o dan y Cynllun hwn os yw'n cael anaf a briodolir yn uniongyrchol iddo fod yn ddioddefwr uniongyrchol o weithred ddynodedig.
- 5 Gall person fod yn gymwys am ddyfarniad os yw'n cael anaf perthnasol sy'n uniongyrchol wedi ei briodoli o fod yn bresennol a bod yn dyst i weithred ddynodedig, neu'n union ar ôl gweithred ddynodedig, ymhle o ganlyniad y dioddefodd anwyllyn ganddo anaf perthnasol uniongyrchol o fod yn ddioddefwr uniongyrchol o weithred ddynodedig. At y dibenion hyn, mae "anwyllyn" yn berson yr oedd yr ymgeisydd :
  - (a) ar adeg y weithred ddynodedig mewn perthynas glos o serch a chariad ag ef; ac
  - (b) os yw'r anwyllyn yn fyw ar ddyddiad y cais, mae'n parhau mewn perthynas o'r fath.
- 6 Gellir gwneud dyfarniad yn unol â pharagraffau 50 i 77 lle mae person sydd wedi dioddef anaf perthnasol sy'n uniongyrchol wedi ei briodoli i weithred ddynodedig yn ddiweddarach yn marw.
- 7 Rhaid i berson sefydlu ei achos o dan y Cynllun hwn yn ôl pwysau tebygolrwydd.
- 8 Gall person fod yn gymwys am ddyfarniad o dan y Cynllun hwn p'run ai a yw ei gais yn gysylltiedig â gweithred ddynodedig a arweiniodd at gollfarn ymosodwr mewn unrhyw ran o'r Deyrnas Unedig neu tu hwnt.
- 9 Mae paragraffau 10 – 19 yn gosod allan amodau cymhwysedd.

Cymhwysedd: cenedligrwydd ayyb

- 10 Mae person yn gymwys am ddyfarniad o dan y Cynllun hwn dim ond os ar ddyddiad cyntaf y weithred ddynodedig yr oedd y person hwnnw:
- (a) yn ddinesydd Prydeinig;
  - (b) yn berthynas agos â dinesydd Prydeinig;
  - (c) yn ddinesydd aelod wladwriaeth yr Undeb Ewropeaidd neu Ardal Economaidd Ewrop;
  - (ch) yn ddinesydd y Swistir;
  - (d) yn berson a oedd â'r hawl i fod yn y Deyrnas Unedig yn rhinwedd bod yn aelod teuluol dinesydd aelod wladwriaeth yr Undeb Ewropeaidd, Ardal Economaidd Ewrop neu'r Swistir;
  - (dd) yn aelod o'r lluoedd arfog; neu
  - (e) yn hebrwng perthynas agos o aelod o'r lluoedd arfog. a British citizen;
- 11 At ddibenion paragraff 10(b) ac (e), mae i "perthynas agos" a "hebrwng perthynas agos" yr ystyron a osodir allan ym mharagraff 15.

Cymhwysedd: preswyliaid, ayyb

- 12 Mae person yn gymwys ar gyfer dyfarniad o dan y Cynllun hwn ond os:
- (a) yr oedd y person hwnnw'n preswyliaid'n arferol yn y Deyrnas Unedig ar, ac am gyfnod o o leiaf tair blynedd yn syth o flaen, dyddiad cyntaf y weithred ddynodedig, neu
  - (b) ar ddyddiad cyntaf y weithred ddynodedig, y bodlonwyd amod ym mharagraff 13 mewn perthynas â'r person hwnnw.
- 13 Yr amodau a gyfeirwyd atynt ym mharagraffau 12(b) a 14 yw bod y person:
- (a) yn Was y Goron wedi ei leoli'n arferol yn y Deyrnas Unedig ond fe'i postiwyd i unrhyw le tu allan i'r Deyrnas Unedig;
  - (b) yn aelod o'r lluoedd arfog; neu
  - (c) yn hebrwng perthynas agos o berson a gyfeirwyd ato yn is-baragraff (a) neu (b).
- 14 Bydd unrhyw gyfnod pryd fydd amod ym mharagraff 13 wedi ei fodloni yn cyfrif fel cyfnod o breswyliaid'n arferol yn y Deyrnas Unedig at ddibenion paragraff 12(a).

- 15 (1) At ddibenion paragraffau 10(b) ac (e) a 13(c), mae person yn berthynas agos â dinesydd Prydeinig, Gwas y Goron neu'n aelod o'r lluoedd arfog os yw'r person sy'n byw gyda ef fel rhan o'r un tŷ ac mae'n:
- (a) briod neu bartner sifil y dinesydd, Gwas y Goron neu aelod o'r lluoedd arfog hwnnw;
  - (b) bartner (ac eithrio priod neu bartner sifil) y dinesydd, Gwas y Goron neu'n aelod o'r lluoedd arfog hwnnw, wedi bod yn bartner iddo am gyfnod parhaus o ddwy flynedd yn syth cyn dyddiad cyntaf y weithred ddynodedig;
  - (c) blentyn o dan 18 y dinesydd, Gwas y Goron neu aelod o'r lluoedd arfog hwnnw, neu o'i briod/phriod, bartner/partner sifil neu bartner (fel y'i disgrifir ym mharagraff (b)); neu
  - (ch) blentyn y dinesydd, Gwas y Goron, neu aelod o'r lluoedd arfog hwnnw sy'n dibynnu'n ariannol neu'n orfforol ar y person hwnnw o ganlyniad i anabledd corfforol neu feddyliol.

(2) At ddibenion paragraff 10(e) a 13(c), mae person yn berthynas agos sy'n hebrwng os oedd yn berthynas agos â'r aelod o'r lluoedd arfog neu Was y Goron, yn ôl fel y digwydd, ac yn byw gydag ef tu allan i'r Deyrnas Unedig.

- 16 Ymhle mae cais yn ymwneud â phlentyn a oedd yn llai na 3 mlwydd oedd ar ddyddiad cyntaf y weithred ddynodedig, bodlonir paragraff 12 mewn perthynas â'r plentyn hwnnw os yw person sydd â chyfrlodeb rhiant dros y plentyn yn bodloni'r paragraff hwnnw.

Cymwyster: darpariaethau eraill

- 17 Mae person yn gymwys am ddyfarniad o dan y Cynllun hwn dim ond mewn perthynas ag anaf perthnasol a gafwyd mewn gweithred ddynodedig ei ddyddiad cyntaf ddigwyddodd ar neu ar ôl dyddiad cychwyn y Cynllun hwn.
- 18 Yn amodol ar y ddarpariaethau ym mharagraffau 102 – 127 (ail-ystyried, ail-agor, adolygu ac apelio) ni ddyfernir i berson mewn perthynas ag anaf perthnasol lle benderfynwyd ar gais gan y person hwnnw eisoes o dan y Cynllun hwn mewn perthynas â'r anaf hwnnw.
- 19 Ni wneir dyfarniad pe bai ymosodwr yn gallu elwa o'r dyfarniad.

Rhesymau am atal neu leihau dyfarniad

- 20 Atelir dyfarniad oni bai bod yr ymgeisydd wedi cyd-weithredu cyn belled â bod yn rhesymol ymarferol i ddod â'r ymosodwr gerbron llys.
- 21 Gellir atal neu leihau dyfarniad lle mae'r ymgeisydd yn methu cymryd pob cam rhesymol i helpu'r swyddog hawliadau neu gorff neu berson arall mewn perthynas ag ystyriaeth o'i gais. Mae methiant o'r fath yn cynnwys methiant cyson i ymateb i ohebiaeth a anfonwyd at y cyfeiriad a roddwyd gan yr ymgeisydd.
- 22 Gellir atal neu leihau dyfarniad lle mae ymddygiad yr ymgeisydd cyn, yn ystod neu ar ôl y weithred ddynodedig sy'n achosi'r anaf perthnasol yn ei gwneud hi'n amhriodol gwneud dyfarniad neu ddyfarniad llawn.
- 23 Mae Atodiad B yn gosod allan yr amgylchiadau pan atelir neu leiheir dyfarniad o dan y Cynllun hwn gan y mae'r ymgeisydd a fyddai fel arall yn derbyn dyfarniad â cholffarnau heb ddarfod.
- 24 Gellir atal neu leihau dyfarniad oherwydd mae ymddygiad yr ymgeisydd, ac eithrio mewn perthynas â cholffarn heb ddarfod a gyfeirir ato ym mharagraff 3 neu 4 o Atodiad B, yn ei gwneud yn amhriodol i wneud dyfarniad neu ddyfarniad llawn.
- 25 Yn ychwanegol i baragraffau 20 i 24, gall dyfarniad mewn perthynas ag anaf angheuol perthnasol ei atal neu ei leihau os:
  - (a) yr oedd ymddygiad yr ymadawedig cyn, yn ystod neu ar ôl y weithred ddynodedig a achosodd ei farwolaeth, yn ei gwneud yn amhriodol i wneud dyfarniad neu ddyfarniad llawn; neu
  - (b) am resymau eithriadol, mae cymeriad yr ymadawedig ar ddyddiad ei farwolaeth p'run ai oherwydd ei gollfarnau heb ddarfod neu fel arall, yn ei gwneud yn amhriodol wneud dyfarniad neu ddyfarniad llawn.
- 26 Ni leiheir taliad ar gyfer person cymwys yn rhinwedd paragraph 45(e), (f) neu (ff) (rhai treuliau arbennig) o dan paragraffau 21 i 24 oni bai atelir yr holl ddyfarniad y mae'r person hwnnw yn gymwys fel arall amdano o dan y paragraffau hynny.

Mathau o daliadau

- 27 Y mathau o daliadau a ellir eu gwneud o dan y Cynllun hwn yw:
  - (a) Taliadau am anafiadau (paragraffau 29 i 34);
  - (b) Taliadau am golli cyflog (paragraffau 35 i 42);

- (c) Taliadau am dreuliau arbennig(paragraffau 43 i 49);
- (ch) Taliadau profedigaeth (paragraffau 54 a 55);
- (d) Taliadau plant (paragraffau 56 i 59);
- (dd) Taliadau dibyniaeth (paragraffau 60 i 67);
- (e) Taliadau angladd (paragraffau 68 i 70);
- (f) Rhai taliadau eraill mewn achosion angheuol (paragraffau 71 i 77).

28 Yr uchafswm dyfarniad a ellir ei wneud o dan y Cynllun hwn i berson sy'n dioddef un neu fwy o anafiadau sy'n deillio'n uniongyrchol o weithred ddynodedig, cyn unrhyw leihad o dan baragraffau 21 i 25, yw £500,000.

Taliadau am anafiadau

27 Mae person yn gymwys am daliad am anafiadau o dan y Cynllun hwn os:

- (a) disgrifir ei anaf yn y tariff yn Atodiad C; neu
- (b) mewn unrhyw achos sy'n disgyn oddi mewn i baragraff 33 (cyflymiad neu waethygiad mewn cyflwr presennol), disgrifir ei anaf yn y tariff hwnnw ac mae gwerth y cyflymiad neu waethygiad yn o leiaf £1,000.

28 Penderfynnir ar swm y taliad am anafiadau yn unol â'r tariff yn Atodiad C a pharagraffau 31 i 34. Dengys y tariff:

- (a) yn Rhan A, y swm taladwy mewn perthynas ag anafiadau corfforol a meddyliol;
- (b) yn Rhan B, y swm taladwy mewn perthynas ag anafiadau angheuol, cam-drin rhywiol a chorfforol; a
- (c) nodiadau perthnasol i bennu swm y taliad am anafiadau ar gyfer rhai anafiadau.

29 Ymhle mae person wedi cael anaf meddyliol o ganlyniad i ymosodiad rhywiol, bydd hawl ganddo am daliad am anafiadau am yr ymosodiad rhywiol neu'r anaf meddyliol p'run bynnag fyddai'n talu uchaf o dan y tariff.

30 Ymhle mae person yn gymwys am daliad am anafiadau mewn perthynas ag anaf perthnasol sydd angen llawdriniaeth, ni wneir taliad am anafiadau ar wahân mewn perthynas i greithio sy'n deillio o'r llawdriniaeth honno.

- 31 Ymhle mae anaf perthnasol yr ymgeisydd fel y'i disgrifir yn y tariff yn cynnwys cyflymiad neu waethygiad, bydd taliad am anafiadau:
- (a) yn cael ei dalu dim ond mewn perthynas o'r raddfa o gyflyniad neu waethygiad;
  - (b) yn cael ei amcangyfrif mewn perthynas i'r anafiadau perthnasol rheiny a ddisgrifir yn y tariff fel mae'r swyddog hawliadau yn eu hystyried yn briodol; ac
  - (c) yn cael eu lleihau i sero, oni bai bod y swm a amcangyfrifwyd o dan is-baragraff (b) yn £1,000 neu fwy.
- 32 (1) Ymhle mae cais yn berthnasol i fwy nag un anaf perthnasol, y byddai pob un ohonynt yn gymwys am daliad am anafiadau o dan baragraff 29, swm y taliad am anafiadau y bydd yr ymgeisydd yn gymwys amdano fydd:
- (a) swm llawn y tariff am yr anaf perthnasol sy'n rhoi'r taliad uchaf;
  - (b) 30 y cant o swm y tariff ar gyfer yr anaf perthnasol gyda thaliad cyfartal neu ail uchaf; ac
  - (c) ymhle mae tri anaf perthnasol neu fwy, 15 y cant o swm y tariff gyda thaliad cyfartal neu drydydd taliad uchaf..
- (2) Wrth amcangyfrif y taliad am anafiadau ar gyfer yr hyn allai'r ymgeisydd fod yn gymwys amdano, defnyddir is-baragraff (1) ar ôl paragraffau 31 i 33.

Taliadau am golli cyflog

- 33 Bydd ymgeisydd sy'n gymwys am daliadau am anafiadau yn gymwys am daliad am golli cyflog os yw'n cwrdd ag amodau paragraff 36.
- 34 (1) Yr amod cyntaf yw mai o ganlyniad uniongyrchol i'r anaf perthnasol y mae'r ymgeisydd yn gymwys am daliad am anafiadau bod ganddo dim neu allu cyfyngedig iawn ar gyfer gwaith sy'n talu.
- (2) Yr ail amod yw bod yr ymgeisydd:
- (a) mewn gwaith sy'n talu ar ddyddiad cyntaf y weithred ddynodedig;
  - (b) wedi bod mewn gwaith rheolaidd sy'n talu am gyfnod o o leiaf tair blynedd yn syth cyn dyddiad cyntaf y weithred ddynodedig.
- (3) At ddiben y paragraff hwn, bydd person yn cael ei ystyried i fod â rheswm da am beidio â bod mewn gwaith rheolaidd sy'n talu os, er enghraifft, nad oeddynt yn gallu

gweithio oherwydd ei fod mewn addysg llawn amser, neu oherwydd ei oed neu gyda chyfrifoldebau gofalu.

- 35 Bydd y cyfnod y mae taliad o golli cyflog yn berthnasol iddo yn cychwyn ar y diwrnod cyntaf o'r 29ain wythnos ymlle mae'r ymgeisydd yn bodloni'r amod ym mharagraff 36(1).
- 36 Bydd y cyfnod y mae taliad o golli cyflog yn berthnasol iddo yn diweddu ar p'run bynnag o'r canlynol yw'r cyntaf:
- (a) y dyddiad pan na fydd yr ymgeisydd mwyach yn bodloni'r amod ym mharagraff 36(1);
  - (b) y dyddiad pan fydd yr ymgeisydd yn cyrraedd oedran pensiwn gwladol; neu
  - (c) lle mae'r anaf perthnasol wedi arwain at ddisgwyliad einioes yn is nag oedran y pensiwn gwladol, diwedd disgwyliedig einioes yr ymgeisydd.
- 37 Gall taliad o golled o gyflog fod yn berthnasol i gyflog a gollwyd cyn y pennir cais (colled o gyflog yn y gorffennol) a cholled o'r fath ar ôl y penderfyniad (colled o gyflog yn y dyfodol)..
- 38 Amcangyfrifir taliad o golled o gyflog mewn perthynas â cholled o gyflog yn y gorffennol drwylyuosogi:
- (a) y gyfradd wythnosol, ar ddyddiad y pennu, o Dâl Salwch Statudol o dan adran 157 o Ddeddf Nawdd Cymdeithasol a Chyfrandaliadau a Budd-daliadau 1992 neu, lle mae'r ymgeisydd yn preswyllo'n arferol yng Ngogledd Iwerddon, adran 153 o Ddeddf Nawdd Cymdeithasol a Chyfrandaliadau a Budd-daliadau (Gogledd Iwerddon) 1992;
  - (b) y nifer o wythnosau, gan drin rhannau o wythnosau yn wythnosau cyflawn, yn ystod y cyfnod sy'n cychwyn o'r dyddiad a amcangyfrifir yn unol â pharagraff 37 ac yn diweddu ar y diwrnod y pennir y cais.
- 39 Amcangyfrifir taliad o golled o gyflog mewn perthynas â cholled o gyflog yn y dyfodol drwy luosogi:
- (a) y gyfradd wythnosol, ar ddyddiad y pennu, o Dâl Salwch Statudol o dan adran 157 Ddeddf Nawdd Cymdeithasol a Chyfrandaliadau a Budd-daliadau 1992 neu, lle mae'r ymgeisydd yn preswyllo'n arferol yng Ngogledd Iwerddon, adran

153 Deddf Nawdd Cymdeithasol a Chyfrandaliadau a Budd-daliadau (Gogledd Iwerddon) 1992; gyda

- (b) y nifer o wythnosau, gan drin rhannau o wythnosau yn wythnosau cyflawn, yn ystod y cyfnod sy'n cychwyn o'r dyddiad y pennir y cais ac yn diweddu ar y diwrnod a amcangyfrifir yn unol â pharagraff 38.

40 Disgowntir taliad o golled o gyflog a wneir o dan baragraff 41 (colled o gyflog yn y dyfodol) yn unol â'r Tablau yn Atodiad CH, sy'n gosod allan:

- (a) lluosyddion i'w defnyddio i gymryd ystyriaeth o dderbyniad cyflym o daliadau (Tabl A);
- (b) ffactorau disgownt i'w defnyddio i gyfandaliad mewn perthynas â cholled sy'n cychwyn ar ddyddiad yn y dyfodol (Tabl B); a
- (c) tybiadau mewn perthynas â disgwyliad oed (Tabl C).

Taliadau am dreuliau arbennig

41 Bydd ymgeisydd sy'n gymwys am daliad am anafiadau yn gymwys am daliad am dreuliau arbennig os, o ganlyniad uniongyrchol i anaf perthnasol y mae'n gymwys am daliad am anafiadau, mae wedi colli cyflog neu'r gallu i ennill cyflog, neu wedi bod yn analluog i raddau tebyg, am fwy na 28 wythnos.

42 Gwneir taliad am dreuliau arbennig dim ond mewn perthynas â threuliau o'r mathau a restrir ym mharagraff 45:

- (a) a wariwyd o reidrwydd ar neu ar ôl dyddiad yr anaf gan yr ymgeisydd fel canlyniad uniongyrchol o'r anaf perthnasol yn achosi'r taliad am anafiadau;
- (b) ar gyfer y ddarpariaeth hwnnw, neu ddarpariaeth tebyg, nad yw ar gael yn rhad ac am ddim i'r ymgeisydd o ffynhonnell arall; ac
- (c) mae'r gost yn rhesymol.

43 Gellir gwneud taliad am dreuliau arbennig yn unig mewn perthynas â'r treuliau canlynol:

- (a) eiddo neu offer yr ymgeisydd, a ddibynwyd arno gan yr ymgeisydd fel cynorthwy corfforol a gollwyd neu a ddifrodwyd o ganlyniad i'r weithred ddynodedig a achosodd yr anaf perthnasol;
- (b) costau (ac eithrio mewn perthnas â cholli cyflog) yn deillio o drin yr anaf perthnasol o dan y Gwasanaeth Iechyd Gwladol neu wasanaeth iechyd y

wladwriaeth ac eithrio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol lle byddai'r costau hynny wedi deillio pe bai'r ymgeisydd wedi ei drin o dan y Gwasanaeth Iechyd Gwladol yng Nghymru a Lloegr;

- (c) offer arbennig;
- (ch) addasu llety'r ymgeisydd
- (d) costau gofal mewn perthynas â gweithrediadau corfforol yr ymgeisydd neu baratoi prydu;
- (dd) costau o arolygu'r ymgeisydd er mwyn osgoi perygl sylweddol i'r ymgeisydd neu berson arall;
- (e) ffioedd taladwy, yng Nghymru a Lloegr, i'r Llys Gwarchodaeth neu'r Gwarcheidwad Cyhoeddus a sefydlwyd o dan Ddeddf Galluoedd Meddyliol 2005; yn yr Alban, i'r Gwarcheidwad Cyhoeddus neu i lys y siryf mewn perthynas â chais o dan Ddeddf Oedolion ag Analluedd (Yr Alban); neu yng Ngogledd Iwerddon i'r Swyddfa Gofal a Diogelwch a sefydlwyd o dan adran 68 o Ddeddf Barnweiniaeth (Gogledd Iwerddon) 1978;
- (f) costau yn codi o weinyddu materion yr ymgeisydd oherwydd ei ddiffyg gallu meddyliol;
- (ff) costau sefydlu ymddiriedolaeth yn dilyn cyfarwyddyd swyddog hawliadau o dan baragraff 99.

44 (1) Ymhle mae'r angen am offer arbennig yn debygol o barhau, bydd swyddog hawliadau:

- (a) yn asesu'r gost o gael rhywbeth newydd yn ei le, gan gymryd i ystyriaeth y nifer o ddarnau newydd;
- (b) yn tynnu y swm y gallai offer presennol yr ymgeisydd gael ei werthu amdano ar bob achlysur; ac
- (c) yn defnyddio ffactor disgownt priodol yn unol â Thabl B o Atodiad CH.

(2) Ymhle mae'r angen am unrhyw dreuliau arbennig eraill o'r math a ddynodir ym mharagraff 45 yn debygol o barhau, bydd swyddog hawliadau'n asesu'r gost flynyddol o'r treuliad ac yn defnyddio'r Tablau priodol yn Atodiad CH..

- 45 Atelir neu leiheir taliad treuliadau arbennig i gymryd i ystyriaeth derbyn, neu hawl i fudd-daliadau nawdd cymdeithasol mewn perthynas â threuliadau arbennig yr ymgeisydd.
- 46 Atelir neu leiheir taliad treuliadau arbennig i gymryd i ystyriaeth derbyn, neu hawl i daliad yswiriant mewn perthynas â threuliadau arbennig yr ymgeisydd.
- 47 Bydd unrhyw leihad o dan baragraff 47 neu 48 yn y cyfanswm o fudd-daliadau neu daliadau yswiriant a gyfeirir atynt, net o dreth incwm. Os yw'r budd-daliadau neu daliadau yswiriant i'w talu yn y dyfodol, amcangyfrifir y lleihad fel cyfandaliad, gan ddefnyddio'r Tablau perthnasol yn Atodiad CH.

Taliadau mewn achosion angheuol

- 48 Gall perthynas cymwys o berson sydd wedi marw o ganlyniad uniongyrchol o anaf perthnasol a briodolir yn uniongyrchol i weithred fod yn gymwys am:
- (a) daliad profedigaeth (paragraffau 54 a 55);
  - (b) daliad plant (paragraffau 56 i 59) ;
  - (c) daliad dibyniaeth (paragraffau 60 i 67).
- 49 Gall perthynas cymwys person sydd wedi cael anaf perthnasol sy'n deillio'n uniongyrchol o weithred qualifying ddynodedig ond sydd wedi marw mewn ffordd nad yw'nganlyniad uniongyrchol o'r anaf hwnnw fod yn gymwys am ddyfarniad yn unol â pharagraffau 73 i 77.
- 50 Perthynas cymwys yw person, a oedd ar adeg marwolaeth yr ymadawedig:
- (a) yn briod â neu'n partner sifil yr ymadawedig, a oedd yn byw gyda'r ymadawedig yn yr un tŷ;
  - (b) yn bartner yr ymadawedig (ac eithrio yn briod neu'n bartner sifil), a oedd yn byw gydag ef yn yr un tŷ ac wedi bod yn gwneud hynny am gyfnod parhaus o o leiaf dwy flynedd yn syth cyn dyddiad y marwolaeth;
  - (c) yn berson a fyddai'n bodloni is-baragraff (a) neu (b) ond nad oedd yn byw gyda'r ymadawedig un ai oherwydd afiechyd neu lesgedd un o'r ddau berson;
  - (ch) yn briod neu bartner sifil neu cyn-briod neu cyn bartner sifil yr ymadawedig a oedd yn dibynnu'n ariannol ar yr ymadawedig;
  - (d) yn rhiant yr ymadawedig; neu;

(dd) yn blentyn yr ymadawedig.

- 51 Yr uchafswm dyfarniad a ellir ei wneud o dan y Cynllun hwn mewn perthynas ag anaf angheuol perthnasol, cyn unrhyw leihad o dan baragraffau 21 i 26 yw £500,000. Mae'r uchafswm hwn yn cynnwys unrhyw daliad a wnaethpwyd i'r ymadawedig cyn ei farwolaeth mewn perthynas â'r anaf perthnasol o ganlyniad i'r hyn mae wedi marw.

Taliadau profedigaeth

- 52 Gellir gwneud taliad profedigaeth i berthynas cymwys nad yw'n:
- (a) cyn-briod neu gyn-bartner yr ymadawedig; neu'n
  - (b) berson sydd wedi ymddieithrio oddi wrth yr ymadawedig ar adeg ei farwolaeth.
- 53 Ymhle mae swyddog hawliadau'n fodlon gall mwy nag un person fod yn gymwys am daliad profedigaeth mewn perthynas â'r ymadawedig, y swm ar gyfer pob taliad profedigaeth yw £5,5000. Fel arall, swm y taliad profedigaeth yw £11,000.

Taliadau plant

- 54 Gellir gwneud taliad plant i blentyn yr ymadawedig os oedd y person hwnnw, ar adeg marwolaeth yr ymadawedig, o dan 18 mlwydd oed ac yn ddibynnol ar yr ymadawedig am wasanaethau rhiant.
- 55 Bydd y cyfnod mae taliad plant yn cyfeirio ato yn dechrau ar dyddiad y marwolaeth ac yn diweddu ar y diwrnod cyn 18fed penblwydd y plentyn.
- 56 Swm taliad plant yw:
- (a) £2,000 am bob blwyddyn (ar yr un cyfartaledd ar gyfer pob rhan o flwyddyn) am y cyfnod y mae'r taliad yn berthnasol iddo; a
  - (b) unrhyw swm atodaol mewn perthynas ag unrhyw dreuliau a ddioddefwyd gan y plentyn o ganlyniad uniongyrchol i wasanaethau rhiant mae'r swyddog hawliadau'n eu hystyried yn rhesymol.
- 57 Telir y taliad plant fel cyfandaliad, gan ddefnyddio'r Tablau perthnasol yn Atodiad CH i'r cyfran ran o'r taliad sy'n berthnasol i golledion sy'n deillio ar y diwrnod y pennir y cais.

Taliadau dibyniaeth

- 58 A Gellir gwneud taliad dibyniaeth i berthynas cymwys a oedd ar adeg marwolaeth yr ymadawedig yn ddibynnol yn ariannol neu'n gorfforol ar yr ymadawedig. Yr oedd

perthynas cymwys yn ddibynnol yn gorfforol ar yr ymadawedig os mai'r ymadawedig oedd ei brif ofalwr.

59 Bydd y cyfnod y perthynai taliad dibyniaeth iddo yn dechrau ar ddyddiad y marwolaeth.

60 (1) Bydd y cyfnod y perthynai taliad dibyniaeth iddo yn diweddu ar p'run bynnag yw'r cynharaf o:

- (a) yn yr achos o berthynas cymwys sy'n blentyn o dan 18 mlwydd oed, y diwrnod cyn ei benblwydd yn 18;
- (b) y diwrnod y byddai'r ymadawedig wedi cyrraedd oedran pensiwn gwladol;
- (c) y dyddiad pryd, cyn y weithred ddynodedig a achosodd ei anaf perthnasol, byddai disgwyl i einioes yr ymadawedig ddod i ben yn unol â Thabl C o Atodiad CH neu dystiolaeth feddygol arall sydd ar gael;
- (ch) diwedd disgwylieidig einioes y perthynas cwmwys; neu
- (d) 50fed penblwydd y dyddiad a gyfeirir ato ym mharagraff 61.

(2) Wrth amcangyfrif swm y taliad dibyniaeth, ni chymerir i ystyraeth ail briodas neu partneriaeth sifil newydd perthynas cymwys, na'i obeithion o ail-briodi neu fynd i mewn i partneriaeth sifil arall.

61 Gwneir taliad mewn perthynas â dibyniaeth ariannol os ar ddyddiad ei farwolaeth y bodlonir yr amodau ym mharagraff 36(2) mewn perthynas â'r ymadawedig ac nid budd-daliadau nawdd cymdeithasol oedd ei brif ffynhonnell incwm.

62 Tamcangyfrif y taliad dibyniaeth mewn perthynas â phob wythnos lle mae un neu fwy o'r perthnasau cymwys yn gymwys am daliad dibyniaeth yn unol â pharagraffau 61 a 62. Y cyfanswm taladwy am bob un o'r wythnosau hynny fydd y gyfradd wythnosol, ar ddyddiad pennu, o Dâl Salwch Statudol o dan adran 157 Deddf Nawdd Cymdeithasol a Chyfrandaliadau a Budd-daliadau 1992 (neu lle oedd yr ymgeisydd yn preswyllo'n arferol yng Ngogledd Iwerddon, adran 153 o Ddeddf Nawdd Cymdeithasol a Chyfrandaliadau a Budd-daliadau (Gogledd Iwerddon) 1992.) Rhennir y swm wythnosol i raniadau cyfartal rhwng pob perthynas cymwys sydd yn gymwys mewn unrhyw wythnos. Trinnir perthynas cymwys sy'n gymwys am ran o wythnos fel ei fod yn gymwys am y cyfan o'r wythnos honno.

- 63 Cyfanswm taliad dibyniaeth i berthynas dibynnol a wneir mewn perthynas â dibyniaeth ariannol fydd y swm cronol o symiau a ddyrennir i'r perthynas cymwys o dan baragraff 64 am holl gyfnod ei ddibyniaeth.
- 64 Telir y taliad dibyniaeth fel cyfandaliad, trwy ddefnyddio'r Tablau perthnasol yn Atodiad CH i'r cyfran ran o'r cyfnod mae'r taliad yn berthnasol iddo a ddigwydd ar ôl y dyddiad y pennir y cais.
- 65 Amcangyfrifir taliad mewn perthynas â dibyniaeth corfforoil fel pe bai'n daliad treuliadau arbennig i'r dibynnydd am gostau gofal a doruchwyliaeth y dibynnydd hwnnw o dan baragraff 45(d) a (dd). Mae paragraffau 46 i 49 yn berthnasol i'r amcangyfrifiad swm y taliad hwnnw yn yr un ffordd maent yn berthnasol i berson sydd wedi dioddef anaf perthnasol.

Taliadau angladd

- 66 Ymhle mae person wedi marw o ganlyniad uniongyrchol i ddiodesdef anaf perthnasol yn deillio'n uniongyrchol o weithred ddynodedig gellir gwneud taliad angladd mewn perthynas â threuliau ei angladd er budd ei ystad.
- 67 Yn amodol i baragraff 70 swm taliad angladd yw £2,500.
- 68 Gellir gwneud taliad yn uwch na £2,500 mewn perthynas â chostau angladd wedi eu gwario'n rhesymol, hyd at £2,500 pellach.

Effaith taliad dibyniaeth neu taliad plant i'r ymadawedig cyn ei farwolaeth

- 69 Mae paragraff 72 yn berthnasol wrth amcangyfrif swm taliad dibyniaeth neu daliad plant sy'n deillio o ddibyniaeth person a dderbyniodd dyfarniad o dan y Cynllun hwn ac sydd bellach wedi marw o'r anaf perthnasol a ddeilliodd o'r dyfarniad.
- 70 Ymhle mae'r paragraff hwn yn berthnasol:
- (a) lle mae mwy nag un person yn gymwys am daliad dibyniaeth neu daliad plant, lleiheir cyfataliadau o'r fath gan swm y taliad a wnaethpwyd i'r ymadawedig yn gytbwys rhwng pob derbynnydd;
  - (b) lle mae un person yn gymwys am daliad o'r fath, lleiheir y taliad hwnnw gan swm y taliad a wnaethpwyd i'r ymadawedig.

Taliadau fel canlyniad anaf perthnasol lle mae'r dioddeddfwr yn marw o achos anghyslltiedig cyn gellir gwneud dyfarniad iddo

- 71 Gall perthynas cymwys person sydd wedi dioddef anaf perthnasol ac sydd wedi marw mewn ffordd nad yw'n achos uniongyrchol i'r anaf hwnnw fod yn gymwys am ddyfarniad os ar y dyddiad bu farw'r ymadawedig::
- (a) yr oedd yr ymadawedig yn gymwys am, ond heb dderbyn, dyfarniad terfynol o dan y Cynllun hwn; ac
  - (b) yr oedd y perthynas cymwys yn ddibynnol yn ariannol ar yr ymadawedig.
- 72 Rhaid gwneud cais o dan baragraff 73:
- (a) oddi mewn i ddwy flynedd o ddyddiad marwolaeth yr ymadawedig; neu
  - (b) os yn ddiweddarach, gyda thystiolaeth gefnogol sy'n golygu gellir pennu'r cais heb ymholiadau trylwyr pellach gan swyddog hawliadau.
- 73 Gall perthynas cymwys sy'n gymwys am ddyfarniad o dan baragraff 73 dderbyn taliad am:
- (a) golled cyflog yr ymadawedig yn deillio fel canlyniad uniongyrchol o'r anaf perthnasol, wedi ei asesu yn unol â pharagraffau 35 i 40, ac eithrio ni wneir taliad mewn perthynas ag unrhyw golled o ddyddiad marwolaeth yr ymadawedig; ac
  - (b) dreuliau arbennig costau gan yr ymadawedig o galyniad uniongyrchol i'r anaf perthnasol hyd at ddyddiad marwolaeth yr ymadawedig, wedi ei asesu yn unol â pharagraffau 43 i 45 a 47 i 49..
- 74 Lleiheir unrhyw daliad a wneir o dan baragraff 73 gan y swm o unrhyw ddyfarniad a delir i'r ymadawedig.
- 75 Ni thelir unrhyw ddyfarniad a delir i'r ymadawedig a'i berthnasau cymwys mwy na £500,000.

Effaith taliadau eraill ar ddyfarniad

- 76 (1) Atelir neu leiheir dyfarniad o dan y Cynllun hwn os mewn perthynas â'r anaf y mae'r dyfarniad yn berthnasol i'r ymgeisydd, p'run ai oddi mewn i unrhyw ran o'r Deyrnas Unedig neu rywle arall:

- (a) yn derbyn neu ddyfarnir iawndal am anafiadau troseddol neu daliad tebyg;
- (b) yn derbyn gorchymyn am iawndal gan lys sifil;;
- (c) yn setlo cais am iawndal; neu
- (ch) yn derbyn gorchymyn iawndal neu gynnig a wneir yn ystod achos troseddol.

(2) Lleiheir dyfarniad gan y swm o unrhyw daliadau a restrir yn is-baragraff (1), net o unrhyw fudd-daliadau adferadwy o dan y Ddeddf Nawdd Cymdeithasol (Adfer Budd-daliadau) 1997 neu gyfraith gyfwerth (p'run ai mewn unrhyw ran o'r Deyrnas Unedig neu fan arall).

Ceisiadau

- 77 Pennir cais am ddyfarniad gan swyddog hawliadau yn yr Awdurdod yn unol â'r Cynllun hwn.
- 78 Yn amodol ar baragraff 81, rhaid i gais gael ei anfon gan yr ymgeisydd fel y'i derbynnir gan yr Awdurdod cyn gynted â bod yn rhesymol ymarferol ar ôl dyddiad olaf y weithred ddynodedig ac oddi mewn i ddwy flynedd o'r dyddiad hwnnw beth bynnag.
- 79 (1) Ymhle yr oedd yr ymgeisydd yn blentyn o dan 18 mlwydd oed ar ddyddiad olaf y weithred ddynodedig sy'n achosi'r anaf perthnasol, rhaid anfon y cais gan yr ymgeisydd fel y'i derbynnir gan yr Awdurdod oddi mewn i'r cyfnod yn diweddu ar ei benblwydd yn 20 mlwydd oed.
- (2) Ni dderbynir cais o dan y paragraff hwn oni bodlonir y swyddog hawliadau bod y dystiolaeth a gyflwnir i gefnogi'r cais yn golygu y gellir ei bennu heb ymholiadau trylwyr pellach gan swyddog hawliadau.
- 80 Gall swyddog hawliadau ymestyn y cyfnod a gyfeirir ato ym mharagraff 80 neu 81 ymhle bodlonir y swyddog hawliadau bod:
- (a) oherwydd anmgylchiadau eithriadol ni allai'r ymgeisydd geisio ynghynt; ac
  - (b) mae'r dystiolaeth a gyflwynir mewn cefnogaeth i'r cais yn golygu y gellir ei bennu heb ymholiadau trylwyr pellach gan swyddog hawliadau.
- 81 Gall swyddog hawliadau roi cyfarwyddiadau, osod amodau, a gwneud cyfryw ymholiadau a threfniadau mewn perthynas â chais fel yr ystyria'r swyddog hawliadau'n briodol.
- 82 Rhaid i ymgeisydd:

- (a) wneud ei gais ar y ffurflen sydd ar gael gan yr Awdurdod;
  - (b) gydymffurfio ag unrhyw gyfarwyddyd a wneir neu amod a orfodir gan swyddog hawliadau mewn perthynas â'i gais;
  - (c) hysbysu'r swyddog hawliadau o unrhyw gais neu achos a allai fod yn ffynhonnell dyfarniad neu daliad a gyfeirir ato ym mharagraff 78 mewn perthynas â'r anaf perthnasol sy'n achosi'r cais, a dilyniant y cais neu'r achos;
  - (ch) gynorthwyo'r swyddog hawliadau, ac unrhyw gorff neu berson, cyn belled â bod yn rhesymol ymarferol mewn perthynas i ystyriaeth o'i achos; a
  - (d) ddarparu'r swyddog hawliadau ag unrhyw newid yn ei gyfeiriad gohebu cyn cynted â bod yn ymareferol rhesymol.
- 83 Rhaid i'r ymgeisydd ddarparu'r cyfryw wybodaeth mewn perthynas â'i gais gall swyddog hawliadau fod yn rhesymol ei angen, yn arbennig:
- (a) tystiolaeth bod yr ymgeisydd yn bodloni gofynion paragraffau 10 a 12 mewn perthynas â chymwyster;
  - (b) tystiolaeth feddygol mewn perthynas â'r anaf perthnasol a achosodd y cais;
  - (c) ymhle mae'r cais yn cynnwys am daliad heblaw am daliad am anaf, tystiolaeth i gefnogi y rhan hwnnw o'r cais; a
  - (ch) chyfryw wybodaeth sydd gan yr ymgeisydd, neu sydd yn rhesymol ar gael iddo, mewn perthynas â'i gymwyster am daliad o unrhyw ffynhonnell arall mewn perthynas â'r anaf perthnasol neu unrhyw golledion eraill y cyfeiria ei gais o dan y Cynllun hwn.
- 84 Fel rheol, ni fydd yr Awdurdod yn talu unrhyw gostau a delir gan yr ymgeisydd mewn perthynas â chais. Yn arbennig, ni fydd yn talu costau cynrhychiolaeth gyfreithiol neu unrhyw gynrychiolaeth arall a delir gan yr ymgeisydd
- 85 Bydd yr Awdurdod yn talu y costau rhesymol o ganfod tystiolaeth a delir mewn perthynas â chais ond lle y bodlonnir Swyddog Hawliadau:
- (a) mewn perthynas â'r dystiolaeth feddygol y cyfeirir ato ym mharagraff 85(b):
    - (i) na all yr ymgeisydd yn rhesymol ganfod y wybodaeth honno, ond gall Awdurdod;
    - (ii) na all yr ymgeisydd fforddio ei ganfod; neu
    - (iii) fod y gost o'i ganfod yn fwy na £50.

- (b) mewn perthynas â thystiolaeth feddygol bellach neu unrhyw dystiolaeth arall a allai'r swyddog hawliadau fod yn rhesymol fod ei hangen:
- (i) bod y gyfryw dystiolaeth ei hangen er mwyn ystyriaeth lawn o'r cais;; a
  - (ii) byddai'n rhesymol o dan yr holl amgylchiadau i'r Awdurdod dalu'r gost o'i ganfod.

86 Bydd yr Awdurdod yn talu costau treuliadau atodol rhesymol a delir gan yr mewn cysylltiad â chael tystiolaeth feddygol neu dystiolaeth arall sy'n disgyn oddi mewn i baragraff 87.

87 Ymhle gwneir dyfarniad, gall swyddog hawliau dynnu o'r dyfarniad hwnnw y costau canlynol a dalwyd mewn cysylltiad â'r cais:

- (a) ymhle talodd yr Awdurdod costau'r dystiolaeth feddygol a gyfeirir atynt ym mharagraff 85(b), y gost hynny hyd at swm o £50; ac
- (b) costau a dalwyd gan yr Awdurdod o ganlyniad i'r ymgeisydd fethu mynychu apwyntiad meddygol neu apwyntiad arall heb esgus rhesymol,

88 Gall cais gael ei dynnu'n ôl gan ymgeisydd ar unrhyw adeg cyn gwneir taliad.

Gohirio penderfyniad cais

89 Gall swyddog hawliadau ohirio penderfynu cais yn llwyr neu'n rhannol:

- (a) mewn achosion eithriadol, tan ddiwedd unrhyw achosion troseddol mewn perthynas â'r weithred ddynodedig lle bodlonnir y swyddog hawliadau eu bod yn berthnasol i'r penderfyniad; neu
- (b) tan fodlonnir y swyddog hawliadau bod yr ymgeisydd wedi cymryd pob cam rhesymol i gael unrhyw fudd-daliadau nawdd cymdeithasol, taliadau yswiriant, iawndal y mae gan yr ymgeisydd yr hawl iddynt mewn perthynas â'r un anaf berthnasol.

Penderfyniad a thaliad

90 Bydd swyddog hawliadau yn hysbysu'r ymgeisydd yn ysgrifenedig o benderfyniad y cais..

- 91 Ymhle yr hysbyswyd ymgeisydd o benderfyniad ei gais yn unol â pharagraff 92 ac mae'r ymgeisydd yn dymuno derbyn y penderfyniad hwnnw, ni wneir dyfarniad oni bai i'r ymgeisydd yrru hysbysiad ysgrifenedig o dderbyn o'r penderfyniad fel bod yr Awdurdod yn ei gael oddi mewn i 56 diwrnod o ddyddiad yr hysbysiad ysgrifenedig o'r penderfyniad.
- 92 Ymhle yr hysbyswyd ymgeisydd o benderfyniad ei gais yn unol â pharagraff 92 ac mae'r ymgeisydd yn dymuno cael adolygiad o'r penderfyniad hwnnw, rhaid i'r cais am adolygiad gael ei yrru fel bod yr Awdurdod yn ei gael oddi mewn i 56 diwrnod o ddyddiad yr hysbysiad ysgrifenedig o'r penderfyniad.
- 93 Gall swyddog hawliadau ymestyn yr amser terfyn ym mharagraff 93 neu 94 am un cyfnod pellach o 56 diwrnod ymhle:
- (a) gwneir cais ysgrifenedig i ymestyn yr amser terfyn hwn, un ai cyn neu ar ôl terfyniad y cyfnod cychwynnol; ac
  - (b) oherwydd amgylchiadau eithriadol, nid oedd yr ymgeisydd yn gallu cydymffurfio â'r amser terfyn t.
- 94 (1) Ymhle nad yw ymgeisydd wedi rhoi hysbysiad o dan baragraff 93 neu 94 oddi mewn i'r cyfnod perthnasol, neu wedi methu gwneud hynny oddi mewn i unrhyw estyniad a ganiatawyd o dan baragraff 95, gall swyddog hawliadau dynnu'nôl y penderfyniad, ac ni wneir unrhyw ddyfarniad.
- (2) Ni all swyddog hawliadau dynnu'nôl penderfyniad o dan y paragraff hwn cyn diwedd y cyfnod o ddwy flynedd yn dechrau ar y diwrnod y byddai'r amser terfyn yn dod i ben.
- 95 Rhaid i swyddog hawliadau anfon hysbyseb o dynnu'nôl ysgrifenedig o dan baragraff 96 at yr ymgeisydd.
- 96 Fel rheol telir dyfarniad fel cyfanf daliad, yn amodol ar unrhyw cyfarwyddyd a wneir gan swyddog hawliadau o dan baragraph 99.
- 97 Gall swyddog hawliadau roi cyfarwyddiadau, osod amodau, a gwneud cyfryw threfniadau eraill mewn perthynas fel yr ystyria'r swyddog hawliadau'n briodol mewn cysylltiad â derbyn, talu a gweinyddu'r dyfarniad, gan gynnwys at y diben o::
- (a) wneud un neu fwy o daliadau dros dro;
  - (b) sefydlu ymddiriedolaeth i weinyddu'r dyfarniad, ar gyfryw amodau neu'n unol â'r cyfryw trefniadau ag y gall y swyddog hawliadau eu rhagnodi;

- (c) gadw'r dyfarniad tan benblwydd yr ymgeisydd yn 18 mlwydd oed;
- (ch) ddarparu bod y dyfarniad i gynnwys yn ei gyfanrwydd neu'n rhannol blwydd-dâl;
- (d) fynnu ar apwyntiad dirpwy neu warcheidwad;
- (dd) ad-dalu y dyfarniad yn llawn neu'n rhannol pe na byddai ei angen mwyach gan yr ymgeisydd, gan gynnwys drwy ymddiriedloadeth ar delerau sy'n darparu am arian nas defnyddid i'w dychwelyd i'r Awdurdod.

98 Ni thelir unrhyw gostau sy'n deillio o ganlyniad i gyfarwyddyd, amod neu drefniant o dan baragraff 99 gan yr Awdurdod, oni bai bod dyfarniad yn cynnwys taliad o dan baragraff 45(i) pan delir ond y gost sy'n codi mewn perthynas â'r taliad hwnnw

99 Yn amodol ar gyfarwyddyd, amod neu drefniant mewn cysylltiad â dyfarniad o dan baragraff 99, mae'r hawl i ddyfarniad ond yn codi ar y dyddiad mae'r Awdurdod yn derbyn hysbysiad ysgrifenedig o dderbyn y penderfyniad..

Ail-ystyriaeth ac ad-daliad

100 Gall swyddog hawliadau ail-ystyried penderfyniad cyn taliad olaf dyfarniad, p'run ai a yw taliad dros dro wedi ei wneud ai peidio, ymhle mae'r swyddog hawliadau'n dod yn ymwybodol o dystiolaeth neu newid mewn amgylchiadau a, pe bai wedi bod yn wybyddus cyn y penderfyniad, fyddai wedi effeithio a fyddai dyfarniad wedi ei wneud neu swm y dyfarniad hwnnw.

101 (1) Gall swyddog hawliadau fod angen ad-daliad o'r cyfan neu ran o ddyfarniad ymhle y bodlonnir y swyddog hawliadau bod y dystiolaeth a dderbynnir ar ôl y taliad olaf yn dangos:

- (a) nad yw'r ymgeisydd wedi cyd-weithredu cyn belled â bod yn rhesymol ymarferol o ddod â'r ymosodwr gerbron llys;
- (b) bod yr ymgeisydd wedi cam-arwain swyddog hawliadau'n fwriadol mewn agwedd perthnasol o'i gais; neu r
- (c) bod yr ymgeisydd wedi derbyn taliad mewn perthynas yr hwn gallai lleihad fod wedi ei wneud o dan baragraff 47, 48 neu 78.

(2) Swm yr ad-daliad o dan:

- (a)is-baragraff (1)(a) neu (b) fydd y swm llawn o'r taliad a wnaethpwyd i'r ymgeisydd; ac

(b)is-baragraff (1)(c) fydd am y swm a dderbyniwyd gan yr ymgeisydd y gallai fod wedi ei dynnu o'i ddyfarniad.

- 102 Bydd swyddog hawliadau'n hysbysu'r ymgeisydd yn ysgrifenedig o benderfyniad i ail-ystyried penderfyniad neu i fynnu ad-daliad o dan baragraff 102 neu 103.
- 103 Rhaid i ymgeisydd gyflwyno sylwadau am benderfyniad o'r fath fel y'u derbynni gan yr Awdurdod oddi mewn i 30 diwrnod o'r hysbysiad ysgrifenedig o dan baragraff 104.
- 104 Bydd swyddog hawliadau'n hysbysu'r ymgeisydd yn ysgrifenedig o'r penderfyniad terfynol ar ail-ystyriaeth neu ad-daliad.

Ad-daliad pellach ar ail-agor cais

- 105 Gall swyddog hawliadau ail-agor cais ar ôl y gwneir dyfarniad terfynol, gan gynnwys pan dilynir y dyfarniad gan gyfarwyddyd y Tribiwnlys, er mwyn gwneud taliad atodol ymhle bodlonnir amod ym mharagraff 108.
- 106 Yr amodau a gyfeirir atynt ym mharagraff 107 yw:
- (a) person sydd wedi derbyn dyfarniad ac wedi hynny yn marw o ganlyniad i'r anaf perthnasol a berodd y dyfarniad; neu
  - (b) mae gymaint o newid o bwys yng nghyflwr meddygol yr ymgeisydd y byddai parhau â'r penderfyniad gwreiddiol i sefyll yn achosi cam â'r ymgeisydd.
- 107 Gall cais ond gael ei ail-agor o dan baragraff 107:
- (a) oddi mewn i ddwy flynedd ar ôl y derbyniodd yr Awdurdod yr hysbysiad o dderbyn y dyfarniad, neu o ddyddiad cyfarwyddyd y Tribiwnlys i wneud dyfarniad; neu
  - (b) os yn ddiweddarach, gyda thystiolaeth sy'n cefnogi sy'n golygu gall y cais ei benderfynu heb ymholiadau trylwyr pellach gan swyddog hawliadau.

Adolygu

- 108 Gall ymgeisydd geisio adolygiad o:
- (a) benderfyniad mewn perthynas â phennu dyfarniad neu ei swm, gan gynnwys ar ei ail-agor o dan baragraff 107;
  - (b) benderfyniad o dan baragraff 96 i dynnu penderfyniad yn ei ôl;

- (c) benderfyniad terfynol a hysbyswyd o dan baragraff 106 ar ail-ystyriaeth dyfarniad;
- (ch) benderfyniad terfynol a hysbyswyd o dan baragraff 106 i angen ad-daliad neu ad-daliad rhannol dyfarniad;
- (d) benderfyniad i beidio ag estyn yr amser terfyn o dan baragraff 82, 95 neu 113;
- (dd) benderfyniad mewn perthynas â thystiolaeth feddygol o dan baragraff 87(a) neu ddiidyniad o dan baragraff 89; a
- (e) phenderfyniad i beidio ag ail-agor cais o dan baragraff 107.

109 Ni all ymgeisydd geisio adolygiad o benderfyniad a wnaethpwyd ar adolygiad neu apêl.

110 Rhaid gwneud cais am adolygiad yn ysgrifenedig gan gynnwys y sail y ceisir yr adolygiad ac unrhyw dystiolaeth gefnogol. Rhaid ei yrru gan yr ymgeisydd fel y'i derbynir gan yr Awdurdod oddi mewn i 56 diwrnod ar ôl dyddiad y mae'r hysbysiad ysgrifenedig l'r hyn mae'r cais yn cyfeirio.

111 Gall swyddog hawliadau ymestyn yr amser terfyn ym mharagraff 112 am un cyfnod pellach o hyd at 56 diwrnod ymhle:

- (a) gwneir cais ysgrifenedig i ymestyn, un ai cyn neu ar ôl y cyfnod dechreuol; ac
- (b) oherwydd amgylchiadau eithriadol ni allai'r ymgeisydd gydymffurfio â'r amser terfyn.

112 Cynhelir adolygiad, a gwneir penderfyniad ar gais i ymestyn amser o dan baragraff 113, gan swyddog hawliadau nad yw'r swyddog hawliadau a wnaeth y penderfyniad yr hwn mae'r cais hwnnw yn berthnasol iddo. Ni fydd y swyddog hawliadau a gynhalia'r adolygiad yn rhwym gan unrhyw benderfyniad blaenorol a wnaethpwyd mewn perthynas â'r cais.

113 Oni bai bod paragraff 117 yn berthnasol, rhaid i'r swyddog hawliadau sy'n cynnal yr adolygiad anfon hysbysiad ysgrifenedig at yr ymgeisydd o'r penderfyniad ar adolygiad.

114 Ymhle nad yw'r Awdurdod yn derbyn hysbysiad o apêl mewn perthynas â'r penderfyniad yr adolygiad, bydd swyddog hawliadau yn mynd yn ei flaen i benderfynu'r cais yn unol â phenderfyniad yr adolygiad.

115 Ymhle mae swyddog hawliadau'n penderfynu ar adolygiad i ail-agor cais o dan baragraff 107, bydd y swyddog hwnnw'n mynd yn ei flaen I benderfynu'r cais heb anfon hysbysiad ysgrifenedig o benderfyniad yr adolygiad.

Apeliadau

116 Gall ymgeisydd sy'n anfodlon â phenderfyniad ar adolygiad, neu benderfyniad ar ail-agor o dan baragraff 117, apelio i'r Tribiwnlys yn erbyn y penderfyniad neu bennu yn unol â rheolau'r Tribiwnlys.

117 Ar dderbyn hysbysiad o apêl, gall swyddog hawliadau:

- (a) benderfynu bod penderfyniad yr adolygiad o dan apêl wedi ei wneud o dan gamgymeriad; a
- (b) yrru hysbysiad ysgrifenedig o benderfyniad adolygiad wedi ei adolygu at yr ymgeisydd.

118 Rhaid i ymgeisydd sy'n derbyn hysbysiad o dan baragraff 119 o benderfyniad yr adolygiad wedi ei adolygu anfon hysbysiad ysgrifenedig at yr Awdurdod a'r Tribiwnlys o:

- (a) dderbyn penderfyniad yr adolygiad wedi ei adolygu; neu
- (b) wrthod y penderfyniad hwnnw.

119 Ymhle mae'r Awdurdod yn derbyn hysbysiad yn unol â pharagraph 120(a), ac y bodlonnir swyddog hawliadau bod yr ymgeisydd wedi tynnu ei gais yn ôl yn unol â rheolau'r Tribiwnlys, penderfynir y cais yn unol â'r penderfyniad adolygu a adolygwyd.

120 Ymhle mae'r Tribiwnlys yn caniatu apêl yn erbyn penderfyniad ar adolygiad o dan baragraff 110(a), (c), (ch) neu (dd), gall wneud y cyfryw cyfarwyddyd yr ystyria'n briodol ar gyfer penderfynu'r cais gan swyddog hawliadau yn unol â'r Cynllun hwn.

121 Ymhle mae'r Tribiwnlys yn caniatu apêl yn erbyn penderfyniad ar adolygiad o dan baragraff 110(a), (c) neu (ch), gall gyfarwyddo bod taliad tros dro yn cael ei wneud i'r ymgeisydd..

122 Ymhle mae'r Tribiwnlys yn caniatu apêl yn erbyn penderfyniad ar adolygiad o dan baragraff 110(b), rhaid i'r ymgeisydd hysbysu'r Awdurdod oddi mewn i 56 diwrnod ar ôl penderfyniad yr apêl ei fod un ai yn derbyn neu mae'n ceisio adolygiad o'r penderfyniad hwnnw.

- 123 Ymhle mae'r Tribiwnlys yn caniatáu apêl yn erbyn penderfyniad ar adolygiad o dan baragraff 110 (d) i beidio ag ymestyn amser terfyn, bydd yr Awdurdod yn trefnu i'r cais gael ei drin pe bai'r amser terfyn wedi ei ymestyn gan swyddog hawliadau yn unol â'r Cynllun hwn. Mewn perthynas â phenderfyniad o dan baragraff 95 neu 113, rhaid i'r ymgeisydd hysbysu'r Awdurdod oddi mewn i 56 diwrnod ar ôl dyddiad penderfyniad yr apêl ei fod un ai yn derbyn y peniad neu benderfyniad priodol neu mae'n ceisio adolygiad.
- 124 Cyn gall y Tribiwnlys allu caniatáu apêl yn erbyn penderfyniad o dan baragraff 110(e) i beidio ag ail-agor achos, rhaid i'r Tribiwnlys fod yn fodlon gall y cais gael ei benderfynu heb ymholiadau trylwyr pellach gan swyddog hawliadau. Ymhle mae Tribiwnlys yn caniatáu apêl o'r fath, bydd yr Awdurdod yn ail-agor yr achos.
- 125 Ymhle mae'r Tribiwnlys yn ystyried apêl yn erbyn penderfyniad ar adolygiad o dan baragraff 110(a), (c) neu (ch), gall roi cyfarwyddyd i dalu taliad dros dro i'r ymgeisydd.
- 126 Ymhle y bodlonnir y Tribiwnlys bod apêl yn erbyn penderfyniad ar adolygiad o dan baragraff 110(a), (c) neu (ch) yn blinderus neu wamal, gall leihau swm y dyfarniad fel yr ystyra'n briodol.

Gweithredu'r Cynllun

- 127 Mae trefniadau'r Ysgrifennydd Gwladol ar gyfer gwneud taliadau o dan y Cynllun hwn yn cynnwys penodi corff at ddiben gweithredu'r Cynllun hwn a elwir yr Awdurdod lawndal am Anafiadau Troseddol ("Yr Awdurdod").
- 128 Rhaid i Brif Weithredwr yr Awdurdod cyflwyno adroddiad blynyddol i'r Ysgrifennydd Gwladol cyn gynted â phosibl ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol o weithrediad y Cynllun hwn yn ystod y flwyddyn honno.
- 129 Rhaid i'r Prif Weithredwr gadw cyfrifon cywir ac adroddiadau priodol mewn perthynas â'r cofnodion hynny.
- 130 Rhaid i'r Prif Weithredwr baratoi datganiad o'r cyfrifon ym mhob blwyddyn ariannol yn y cyfryw ffurf y gall yr Ysgrifennydd Gwladol gyfarwyddo.
- 131 Rhaid i'r Prif Weithredwr gyflwyno'r datganiad o gyfrifon i'r Ysgrifennydd Gwladol cyn gynted â phosibl ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol, neu ar y cyfryw amser y gall yr Ysgrifennydd Gwladol gyfarwyddo.

Atodiadau

A. Dehongli

B. Collfarnau Heb Ddarfod

C. Tariff Anafiadau

CH. Tablau Lluosogwyr

Atodiad A: Dehongli

Yn y Cynllun hwn:

Ystyr “**ymgeisydd**” yw’r person ar gyfer y mae budd cais am ddyfarniad yn cael ei wneud;

Ystyr “**lluoedd arfog**” yw lluoedd arfog y Deynas Unedig Ei Mawrhydi;

Ystyr “**ymosodwr**” yw person cyfrifol am yr anaf perthnasol sy’n deillio o’r weithred ddynodedig ac a yw pwnc y cais;

Ystyr “**yr Awdurdod**” yw’r Awdurdod lawndal am Anafiadau Troseddol;

Ystyr “**dyfarniad**” yw’r cyfanswm taliadau, y gall bod hawl gan yr ymgeisydd iddynt;

Ystyr “gweithred ddynodedig” yw gweithred ddynodedig o dan adran 47 o Ddeddf Trosedd a Diogelwch 2010 ac mae cyfeiriad at y dyddiad cyntaf o’r weithred ddynodedig yn golygu, pan mae’r weithred honno’n digwydd dros gyfnod o fwy nag un diwrnod, y dyddiad cyntaf y mae’n digwydd ac mae cyfeiriad at ddiwrnod olaf ddynodedig yn golygu, ymhle mae’r weithred honno’n digwydd dros mwy nag un diwrnod, y diwrnod olaf;

Ystyr “**dyfarniad terfynol**” yw dyfarniad, oni bai y posiblwydd o gael ei ail-agor yn unol â pharagraff 107, sy’n dod â’r cais i ben 107;

Ystyr “**anaf perthnasol**” yw anaf sy’n ymddangos yn RhanA neu B o’r tariff yn Atodiad C;

Mae “**budd-daliadau nawdd cymdeithasol**” yn cynnwys bod budd-dal a chynorthwy gwladol a chan awdurdod lleol, p’run ai y’u telir yn llawn neu’n rhannol o’r cronfeydd o unrhyw ran o’r Deyrnas Unedig neu rywle arall;

Ystyr “**oed pensiwn gwladol**” yw’r oed pensiwn statudol ym Mhrydain Fawr neu, os yw’r ymgeisydd yn preswyllo’n arferol yng Ngogledd Iwerddon, yr oed pensiwn statudol yng Ngogledd Iwerddon; ac

Ystyr “**y Tribiwnlys**” yw’r Tribiwnlys o’r Rheng-gyntaf a sefydlwyd o dan y Ddeddf Tribiwnlysoedd, Llysoedd a Gorfodaeth 2007.

Mae cyfeiriad yn y Cynllun hwn at blentyn neu riant person arall yn cynnwys cyfeiriad at rywun a dderbynnir felly gan y person arall hwnnw.

Atodiad B: Collfarnau Heb Ddarfod

1. Mae'r Atodiad hwn yn gosod allan yr amgylchiadau pan atelir neu leiheir dyfarniad o dan y Cynllun hwn gan bod gan yr ymgeisydd a fyddai fel arall wedi derbyn dyfarniad gollfarnau heb ddarfod.
2. Nid yw paragraffau 3 i 6 yn berthnasol i gollfarn sydd wedi darfod. Mae i "collfarn" "achosion disgyblu y gwasanaethau" a "dedfryd" yr un ystyron ag o dan y Ddeddf Ail-sefydlu Troseddwyr 1974, a phenderfynir ph'run ai yw collfarn wedi darfod, neu a yw dedfryd wedi ei eithrio o ail-sefydlu yn unol â'r Ddeddf honno.
3. Ni wneir dyfarniad i ymgeisydd sydd, ar ddiwrnod ei gais, â dedfryd am drosedd a arweiniodd at:
  - (a) ddedfryd a eithriwyd o ail-sefydlu;
  - (b) ddedfryd o garchar;
  - (c) ddedfryd o gaethiwed gwasanaethol;
  - (ch)ei dynnu ymaith o wasanaeth Ei Mawrhydi
  - (d) orchymyn cymunedol;
  - (dd) orchymyn ail-sefydlu ieuencid; neu
  - (e) ddedfryd gyfwerth â dedfryd o dan is-baragraffau (a) i (dd) a orfodwyd o dan gyfraith Gogledd Iwerddon neu aelod wladwriaeth yr Undeb Ewropeaidd, neu gyfryw ddedfryd a osodwyd yn gywir o dan gyfraith gwlad tu allan i'r Undeb Ewropeaidd.
4. Atelir neu leiheir dyfarniad ymhle, ar ddiwrnod ei gais, yr oedd yr ymgeisydd â cholffarn am drosedd mewn perthynas â dedfryd y gorfodir dedfryd ar wahân i un a ddynodir ym mharagraff 3 oni bai bod rhesymau eithriadol am beidio â'i atal neu ei leihau.
5. Nid yw paragraff 4 yn berthnasol i gollfarn lle mae'r unig gosb a orfodwyd oedd un neu fwy o arnodiad, pwyntau cosb neu ddirwy o dan Atodlen 2 o'r Ddeddf Troseddwyr Traffig y Ffyrdd 1988.
6. Nid yw paragraffau 3 a 4 yn berthnasol mewn perthynas i ddedfryd o dan gyfraith gwlad tu allan i'r Deyrnas Unedig am ymddygiad ar ddyddiad y ddedfryd nad oedd yn drosedd o dan gyfraith unrhyw ran o'r Deyrnas Unedig.

7. Mae paragraffau 2 i 6 hefyd yn berthnasol i ymgesisydd sydd ar ôl dyddiad y cais ond cyn dyddiad ei benderfyniad terfynol yn cael eu gollfarnu o drosedd nad yw'n darfod yn syth.

8. Yn yr Atodiad hwn:

ystyr "**gorchymyn cymunedol**":

- (a) gorchymyn ad-daliad cymunedol o dan adran 227A o'r Ddeddf Gweithdrefnau Troseddol (Yr Alban) 1995;
- (b) gorchymyn cymunedol o dan adran 17 o'r Ddeddf Cyfiawnder Troseddol 2003;
- (c) gorchymyn gwasanaeth cymunedol o dan y Ddeddf y Lluoedd Arfog 2006; neu
- (ch) unrhyw orchymyn o'r fath a fyddai, ar y dyddiad y gwneir y Cynllun hwn, sydd wedi ei ddisodli (pr'un ai'n uniongyrchol neu'n annuniongyrchol) gan orchymyn a nodir yn is-baragraff (a), (b) neu (c).

ystyr "**dedfryd o gaethiwed**" yw:

- (a) dedfryd o garchar;
- (b) dedfryd o gaethiwed mewn sefydliad troseddwy'r ifanc, neu, yn yr Alban, sefydliad i droseddwy'r ifanc;;
- (c) defryd o hyfforddiant mewn ysgol Borstal;
- (ch) dedfryd o gyfnod mewn dalfa i'r ifanc
- (d) dedfryd o hyfforddiant cywirol;
- (dd) dedfryd o gaethiwed o dan adran 205 neu 208 o'r Ddeddf Gweithdrefnau Troseddol (Yr Alban) 1995
- (e) dedfryd o gaethiwed o dan adran 91 o'r Ddeddf Pwerau Llysoedd Troseddol (Dedfrydu) 2000 neu adran 209 o'r Ddeddf y Lluoedd Arfog 2006;
- (f) gorchymyn caethiwed ac hyfforddiant o dan adran 100 o'r Ddeddf Pwerau Llysoedd Troseddol (Dedfrydu) 2000 neu o dan adran 211 o'r Ddeddf y Lluoedd Arfog 2006; neu;
- (ff) unrhyw ddedfryd o'r fath sydd, ar y dyddiad y gwneir y Cynllun hwn, wedi ei ddisodli (pr'un ai'n uniongyrchol neu'n annuniongyrchol) gan ddedfryd a nodir yn is-baragraff (dd), (e) neu (f).

Ystyr “**ei dynnu ymaith o wasanaeth Ei Mawrhydi**” yw dedfryd neu ddiswyddiad gyda gwarth o wasanaeth ei Mawrhydi, dedfryd o ddiswyddiad o wasanaeth Ei Mawrhydi neu dedfryd o ddiswyddo o’r lluoedd arfog ryddhau gyda chywilydd “;

Mae “**dedfryd o garchar**” yn cynnwys dedfryd o benydwasanaeth;

Ystyr “**dedfryd o gaethiwed gwasanaethol**” yw:

- (a) dedfryd o gaethiwed gwasanaethol (oddi mewn i’r ystyr a roddir yn adran 374 o’r Ddeddf y Lluoedd Arfog 2006), neu ddedfryd o gaethiwed yn cyfateb i ddedfryd o’r fath, mewn perthynas â cholffarn mewn achos disgyblaeth gwasanaethol; neu
- (b) unrhyw ddedfryd o’r fath, sydd, ar y dyddiad y gwneir y Cynllun hwn, wedi ei ddisodli (pr’un ai’n uniongyrchol neu’n annuniongyrchol) gan ddedfryd a nodir yn is-baragraff (a).

Ystyr “**gorchymyn ail-sefydlu ieuenctid**” yw

- (a) gorchymyn ail-sefydlu ieuenctid o dan Ran 1 o’r Ddeddf Cyfiawnder Troseddol a Mewnfudo 2008; neu
- (b) unrhyw orchymyn o’r fath, sydd, ar y dyddiad y gwneir y Cynllun hwn, wedi ei ddisodli (pr’un ai’n uniongyrchol neu’n annuniongyrchol) gan orchymyn ail-sefydlu ieuenctid.

Atodiad C: Tariff anafiadau

Rhan A	
Lefelau o iawndal	
Lefel A1	£1,000
Lefel A2	£1,500
Lefel A3	£1,800
Lefel A4	£2,400
Lefel A5	£3,500
Lefel A6	£4,600
Lefel A7	£6,200
Lefel A8	£11,000
Lefel A9	£13,500
Lefel A10	£16,500
Lefel A11	£19,000
Lefel A12	£22,000
Lefel A13	£27,000
Lefel A14	£33,000
Lefel A15	£44,000
Lefel A16	£55,000
Lefel A17	£82,000
Lefel A18	£110,000
Lefel A19	£175,000
Lefel A20	£250,000

Rhan B	
Lefelau o iawndal	
Lefel B1	£1,000
Lefel B2	£1,500
Lefel B3	£2,000
Lefel B4	£3,300
Lefel B5	£4,400
Lefel B6	£5,500
Lefel B7	£6,600
Lefel B8	£8,200
Lefel B9	£11,000
Lefel B10	£13,500
Lefel B11	£16,500
Lefel B12	£22,000
Lefel B13	£27,000
Lefel B14	£33,000
Lefel B15	£44,000

MYNEGAI I DARIFF O ANAFIADAU RHAN A		
		Rhif Tudale n
CYFFREDINOL		
	Llosgiadau: yn effeithio ar sawl rhan o'r corff, dros 25% o'r croen (cynhwysir llosgiadau eraill o dan rhannau unigol o'r corff)	38
	Parlys sylweddol (ac eithrio o ganlyniad i niwed meddyliol)	38
	Salwch neu gyflwr a gydnabyddir yn feddygol (ac eithrio mân anafiadau ac anafiadau meddyliol)	38
	Anafiadau meddyliol	39
	Niwed i'r nerf synhwyrdd ymylol	39
	Niwed i'r nerf weithredol na ddiogelldwyd amdano fel arall	39
Pen a Gwddf		
	Llosgiadau	40
	Creithio	40
	Niwed i'r ymennydd	40
	Epilepsi – anabledd parhaol	41
	Clust	41
	Llygad	42
	Wyneb	44
	Gwddf	44
	Trwyn	45
	Penglog	45
	Dannedd	45
	Tafod	46
Aelodau Uchaf		
	Llosgiadau	46
	Creithio	46
	Braich	46
	Penelin	46
	Bys a Bawd	47
	Llaw	48

	Hwmerws (asgwrn y rhan uchaf o'r fraich)	48
	Radiws (asgwrn ym mlaen y fraich)	49
	Ysgwydd	49
	Niwed i un neu fwy o dendon, gewyn neu gartilag	49
	Wlna (asgwrn ym mlaen y fraich)	50
	Arddwrn	50
Torso		
	Llosgiadau	51
	Creithio	51
	Abdomen	51
	Cefn	51
	Brest	52
	Pont yr ysgwydd (trybedd yr ysgwydd)	52
	Cwtyn y cynffon (asgwrn cynffon)	52
	Genitalia	52
	Torllengig	52
	Aren	52
	Ysgyfaint	53
	Pancreas	53
	Pelfis	53
	Palfais (padell yr ysgwydd)	53
	Dueg	53
	Sternwm (asgwrn y frest)	53
Aelodau isaf		
	Llosgiadau	54
	Creithio	54
	Ffêr	54
	Ffemwr (asgwrn y glun)	54
	Ffibula (asgwrn y goes isaf)	54
	Troed	55
	Sawdl	55
	Clun	55
	Pen-glin	56
	Coes	56
	Niwed i un neu fwy o dendon, gewyn neu gartilag	56

Tibia (asgwrn y grimog)	57
Bys troed	57
RHAN B	
Anaf angheuol	59
Cam-drin corfforol o oedolion	59
Cam-drin corfforol o blant	59
Trosedd rhywiol lle mae'r dioddefwr yn unrhyw oed (os heb dderbyn iawndal yn barod pan oedd yn blentyn)	60
Trosedd rhywiol lle mae'r dioddefwr yn blentyn (o dan 18 ar adeg, neu ddechrau'r drosedd) neu'n oedolyn ac oherwydd analluogrwydd meddyliol ddim yn gallu cydsynio	61
Taliadau eraill – dyfarniadau ychwanegol lle mae beichiogrwydd neu haint oherwydd trosedd rhywiol yn uniongyrchol	62
Haint gydag un neu fwy o HIV, Hepatitis B neu Hepatitis C	62
Colli ffetws	62

**TARIFF O ANAFIADAU –
RHAN A: ANAFIADAU CORFFOROL A MEDDYLIOL**

Disgrifiad o anaf	Lefel	Swm Safonol £
-------------------	-------	------------------

CYFFREDINOL

Llosgiadau

Yn effeithio ar sawl rhan o'r corff, dros 25% o'r croen, gyda chreithio sylweddol	A14	33,000
<p><i>Nodyn [1]: Am anafiadau llosg eraill gweler o dan rannau unigol o'r corff</i> <i>Mae "Cymhedrol" yn disgrifio:</i> - llosgiadau o'r raddfa gyntaf neu'r ail raddfa yn effeithio ar dros dim mwy na 25% o'r rhan a effeithir mewn oedolion, neu dim mwy na 20% mewn plant; - llosgiadau o'r drydedd raddfa yn effeithio ar dros dim mwy na 10% o'r rhan a effeithir mewn oedolion neu blant. <i>Mae "Difrifol" yn disgrifio:</i> - llosgiadau o'r raddfa gyntaf neu'r ail raddfa yn effeithio ar mwy na 25% o'r rhan a effeithir mewn oedolion, neu mwy na 20% mewn plant; - llosgiadau o'r drydedd radd, dros fwy na 10% o'r rhan a effeithir mewn oedolion neu blant; neu - llosgiadau o'r bedwaredd raddfa</p>		

Parlws sylweddol (ac eithrio o ganlyniad i niwed meddyliol)

Hemiplegia (anabledd yn system weithredol neu synhwyraidd hanner y corff)		
- ysgafn	A13	27,000
- cymhedrol	A16	55,000
- difrifol	A18	110,000
Paraplegia (anabledd yn system weithredol neu synhwyraidd yr aelodau isaf)		
- ychydig bach	A13	27,000
- cymhedrol ond yn sylweddol anghyflawn	A18	110,000
- yn sylweddol gyflawn	A19	175,000
Cwadraptergia/tetraplegia (anabledd yn system weithredol neu synhwyraidd yr aelodau uchaf ac isaf)		
- anaf sylweddol anghyflawn i lefel aelodau uchaf ac isaf	A15	44,000
- sylweddol anghyflawn i lefel aelod uchaf ond yn gyflawn i lefel aelod isaf	A19	175,000
- sylweddol gyflawn i lefelau aelodau uchaf ac isaf	A20	250,000

Salwch neu gyflwr a gydnabyddir yn feddygol (ac eithrio mân anafiadau ac anafiadau meddyliol)

Salwch sy'n analluogi'n gymhedrol lle mae'r symptomau a'r anabledd yn parhau am 28 wythnos neu fwy o'r digwyddiad neu ddyddiad o gychwyn			
	- yn parhau 28 wythnos neu fwy		
	- dim yn barhaol	A2	1,500
	- yn barhaol	A7	6,200
Salwch sy'n analluogi'n ddifrifol lle mae'r symptomau a'r anabledd yn parhau am 13 wythnos neu fwy o'r digwyddiad neu ddyddiad o gychwyn			
	- yn parhau 13 wythnos neu fwy hyd at 28 wythnos	A4	2,400
	- yn parhau 28 wythnos neu fwy		
	- dim yn barhaol	A7	6,200
	- yn barhaol	A12	22,000

Anafiadau meddyliol

Nodyn [2]: Nid yw "Anaf meddyliol" yn cynnwys pryder meddyliol dros dros a chyflyrrau dros dro tebyg.

Mae anaf meddyliol yn analluogi os yw'n amharu'n sylweddol ar allu person i weithredu ei weithredoedd arferol beunyddiol am y cyfnod a ddynodwyd (e.e. gwaith neu waith ysgol amharedig neu effeithiau ar berthnasau cymdeithasol neu drafferth rhywiol).

Anaf meddyliol analluogi, wedi ei ddilysu'n feddygol neu brognosis seiciatrydd neu seicolegydd clinigol:			
	- yn parhau 6 wythnos neu fwy hyd at 28 wythnos	A1	1,000
	- yn parhau 28 wythnos neu fwy hyd at 2 flynedd	A4	2,400
	- yn parhau 2 flynedd neu fwy hyd at 5 mlynedd	A7	6,200
	- yn parhau 5 mlynedd neu fwy ond ddim yn barhaol	A9	13,500
Anaf meddyliol parhaol, wedi ei ddilysu'n feddygol neu brognosis seiciatrydd neu seicolegydd clinigol:			
	- yn analluogi'n gymedrol	A11	19,000
	- yn analluogi'n ddifrifol	A13	27,000

Niwed i'r nerf synhwyraidd ymylol

	- anabledd parhaol		
	- colled sylweddol (e.e. colled teimlad mewn rhan helaeth o'r goes)	A2	1,500
	- colled difrifol (e.e. colled teimlad y llaw)	A7	6,200

Niwed ymylol i nerf ysgogol na ddigolledir amdano fel arall

	- anabledd parhaol		
	- bach (e.e. parlys neu golled gweithredu cyfwerth bys/bys troed)	A1	1,000
	- ystyrllon (e.e. parlys neu golled gyfwerth gafael llaw/symud troed)	A7	6,200

PEN A GWDDF**Llosgiadau (yn achosi mwy na anffurfiad bach)**

Pen			
	- cymedrol	A4	2,400
	- llym	A10	16,500
Wyneb			
	- cymedrol	A5	3,500
	- llym	A13	27,000
Gwddf			
	- cymedrol	A4	2,400
	- llym	A10	16,500
Creithio			
Pen			
	- anffurfiad sylweddol	A2	1,500
	- anffurfiad difrifol	A5	3,500
Wyneb			
	- anffurfiad sylweddol	A4	2,400
	- anffurfiad difrifol	A8	11,000
Gwddf			
	- anffurfiad sylweddol	A2	1,500
	- anffurfiad difrifol	A6	4,600

Niwed i'r Ymennydd

Nodyn [3]: Gall anaf i'r ymennydd achosi niwed corfforol neu feddyliol, sy'n peri, er enghraifft, colled rheolaeth gewynnau neu nerfau, colli cydbwysedd, anghynhwyster, neu amhariad ar ganolbwyntio, cofio, ysgogi neu bersonoliaeth. Hefyd gall achosi epilepsi'n gyffredinol, i raddau mwy neu lai. Ble mai achos unrhyw anaf yw niwed i'r ymennydd, ni fydd dyfarniadau ychwanegol am anafiadau gwahanol ond mesurir difrifoldeb yr effeithiau cyfun gyda'i gilydd.

Anaf bach i'r pen

	Niwed i'r ymennydd, os oes, yn isel iawn (e.e. un neu fwy o gyfergyd/amhariad ar gydbwysedd/pen tost)
--	---

	- yn parhau 28 wythnos neu fwy	A2	1,500
	- yn barhaol	A7	6,200
Niwed bach i'r ymennydd			
	Gwellhad da, yn gallu cymdeithasu a dychwelyd i'r gwaith ond problemau parhaol â chanolbwyntio, cofio, diluddiannu hwyliau sy'n effeithio ar ffordd o fyw, gweithgareddau hamdden, disgwyliadau swyddi		
	- bychan a byrhoedlog (llai na 6 mis)	A7	6,200
	- cymedrol a thymor canolog (6 mis hyd at 2 flynedd)	A10	16,500
	- sylweddol a hirhoedlog yn parhau 2 flynedd neu fwy)	A12	22,000
Niwed cymedrol i'r ymennydd			
	Rhywfaint o ddibyniaeth ar eraill, diffyg deallgar, newid personoliaeth, gallu i weithio'n llai, rhywfaint o effaith ar y synhwyr		
	- bychan	A13	27,000
	- cymedro	A16	55,000
	- sylweddol	A17	82,000
Niwed i'r ymennydd sy'n gymedrol o lym			
	Analluogi difrifol o alluoedd meddyliol sy'n galw am ddibyniaeth sylweddol ar ofal proffesiynol neu ofal arall, ag amhariad amlwg o ran dealltwriaeth a phersonoliaeth, ymddygiad anarferol a chyfathrebu gwael	A18	110,000
Niwed difrifol iawn i'r ymennydd			
	Cyfyngu corfforol llym, effaith arwyddocaol ar y synhwyr ac ond ychydig o fewnwelediad ac/neu ostyngiad arwyddocaol mewn disgwyliad oes. Ychydig neu ddim ymateb i'r amgylchedd, ychydig neu ddim gweithrediad iaith, anghynhwyster dwbl ac angen am ofal nyrsio llawn-amser/drwy'r dydd ac ychydig yn y nos	A19	175,000
<i>Nodyn [4]: Mae ceisiadau sydd fel arall oddi mewn i Lefel A 20 yn syrthio i Lefel A 19 os ygostyngir disgwyliad oes yn fawr neu mae ychydig neu ddim mewnwelediad fel mewn cyflwr digynnwrf parhaol.</i>			
	Dim symud corfforol defnyddiol, effaith arwyddocaol ar y synhwyr ac â rhywfaint o fewnwelediad. Ychydig neu ddim ymateb ystyrion i'r amgylchedd, ychydig neu ddim gweithrediad iaith, anghynhwyster dwbl ac angen am ofal nyrsio llawn-amser.	A20	250,000

Epilepsi – analluogrwydd parhaol

	- wedi ei reoli'n dda gan feddyginiaeth	A7	6,200
	- wedi ei reoli'n rhannol gan feddyginiaeth	A9	13,500
	- heb ei reoli er meddyginiaeth	A15	44,000

Clust

Byddardod			
	- byddardod rhannol parhaol (y clyw yn parhau yn gymdeithasol-ddefnyddiol, â chymorth clyw os oes angen)		
	- un glust	A3	1,800
	- y ddwy glust	A7	6,200
- byddardod llwyr parhaol			
	- un glust	A10	16,500
	- yn y glust glywed yn unig	A14	33,000
	- y ddwy glust	A15	44,000
Colli clust			
	- colli clust(-iau) yn rhannol)	A4	2,400
	- colli clust	A8	11,000
	- colli'r ddwy glust	A11	19,000
Tympan clust dyllog			
	- y ddwy glust	A1	1,000
Tinnitws (sŵn cloch yn y glust/clustiau)			
	- yn parhau am 13 wythnos neu fwy	A2	1,500
	- yn barhaol		
	- heb fod yn llym iawn	A7	6,200
	- yn llym iawn	A10	16,500
Niwed cynteddol (yn achosi pendro)			
	- yn parhau 28 wythnos neu fwy – disgwylir adfreriad	A2	1,500
	- yn barhaol	A7	6,200

Llygad

Chwythiad allan neu doriad arall y ceudod asgwrn creuol sy'n cynnwys pelen y llygad			
	- dim llawfeddygaeth	A2	1,500
	- angen llawfeddygaeth	A4	2,400
Golwg aneglur neu ddwbl parhaol			
	- bychan	A4	2,400
	- cymedrol	A7	6,200
	- difrifol	A9	13,500
Pilennau			
	- un llygad		
	- angen llawfeddygaeth	A2	1,500

	- parhaol (anllawdriniadwy neu llawdriniaeth aflwyddiannus)	A7	6,200
	- y ddau lygaid		
	- angen llawfeddygaeth	A7	6,200
	- parhaol (anllawdriniadwy neu llawdriniaeth aflwyddiannus)	A11	19,000
Colli'r maes gweledol yn barhaol			
	- bychan	A1	1,000
	- cymedrol	A5	3,500
	- difrifol	A15	44,000
Tynnu lens			
	- un llygad	A5	3,500
	- y ddau lygaid	A9	13,500
Glawcoma			
		A1	1,000
Hyphaema sydd angen llawfeddygaeth			
	- y ddau lygaid	A1	1,000
Loss of eye			
	- un llygad	A13	27,000
	- y ddau lygaid	A18	110,000
Colli llygad			
	- un llygad	A12	22,000
	- un llygad, lle na ellir cywiro'r golwg yn y llygad yn well na 6/36	A14	33,000
	- un llygad, lle mae'r llygad na anafwyd eisoes yn hollol ddall	A17	82,000
	- y ddau lygaid	A18	110,000
Colli golwg yn rhannol pan y'i cywirwyd gan sbectol neu lensys cyffwrdd neufel arall (e.e. llawdriniaeth laser)			
	- yn well na 6/12	A1	1,000
	- 6/12	A6	4,600
	- 6/18	A7	6,200
	- 6/24	A9	13,500
	- 6/36	A10	16,500
	- 6/60	A11	19,000
	- colled golwg sylweddol (y ddau lygad) o leiaf 6/36 ym mhob llygad neu waeth	A16	55,000
Brycheuyn (brychau) canolog gweddilliol sy'n effeithio ar olwg			
		A2	1,500
Retina			
	- niwed nad yw'n cynnwys datgysylltu		

	- un llygad	A1	1,000
	- y ddau lygaid	A5	3,500
	- wedi ei ddatgysylltu		
	- un llygad	A5	3,500
	- y ddau lygaid	A9	13,500
Anaf treiddio sylweddol			
	- un llygad	A1	1,000
	- y ddau lygaid	A6	4,600
Enciliad ongl drawmatig		A1	1,000

Wyneb

Clicied gën parhaol		A5	3,500
Gën ddatgymaledig – analluogrwydd sylweddol parhaus		A5	3,500
Ethmoid toredig – angen llawdriniaeth		A4	2,400
Sygoma toredig (bochgern/asgwrn boch)			
	- dim angen llawdriniaeth - analluogrwydd sylweddol parhaus	A4	2,400
	- angen llawdriniaeth		
	- adferiad sylweddol	A1	1,000
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A5	3,500
Mandibl a/neu facsila toredig (un neu fwy o esgyrn yr ên)			
	- dim angen llawdriniaeth		
	- adferiad sylweddol	A2	1,500
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A5	3,500
	- angen llawdriniaeth		
	- adferiad sylweddol	A3	1,800
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A7	6,200
Toriadau lluosog i'r wyneb (e.e. mathau o doriadau Le Fort 2 a 3)		A8	11,000
Merwindod/colli teimlad			
	- parhaol		
	- cymhedrol(e.e. boch, talcen))	A2	1,500
	- llym (e.e. gewfus yn ymyrryd â Gweithredu)	A4	2,400

Gwddf

Gwddf wedi ei straenio neu anaf chwipiad			
	- yn analluogi		

	- am fwy na 13 wythnos	A1	1,000
	- yn analluogi'n llym		
	- dim yn barhaol	A5	3,500
	- yn barhaol	A8	11,000

Trwyn

Colli aroglad neu flas			
	- colled rannol o aroglad neu flas, neu'r ddau	A5	3,500
	- cyfan		
	- colled o aroglad neu flas	A8	11,000
	- colled o aroglad a blas	A10	16,500
Colled rannol o drwyn(o leiaf 10%)		A4	2,400

Penglog

Toriad			
	- syml		
	- dim llawfeddygaeth	A1	1,000
	- angen llawfeddygaeth	A5	3,500
	- pantiog		
	- dim llawfeddygaeth	A4	2,400
	- angen llawfeddygaeth	A6	4,600

Dannedd

Niwed i:			
	- un dant blaen neu fwy sydd angen coron(-au)	A1	1,000
Ddant/ddannedd toredig sydd angen apicectomi (llawfeddygaeth i ddeintgig i		A3	1,800
Colli:			
	- coronau	A1	1,000
	- dant/dannedd blaen (blaenddant neu ddannedd llygaid)		
	- un dant blaen	A2	1,500
	- dau neu dri o ddannedd blaen	A4	2,400
	- pedwar neu fwy o ddannedd blaen	A5	3,500
	- dant/dannedd heb fod yn y blaen		
	- dau neu fwy o ddannedd	A2	1,500

Tafod

Nam ar y lleferydd (heb fod yn nam bychan)			
	- cymedrol	A5	3,500
	- difrifol	A8	11,000
	- llym	A11	19,000
Colli lleferydd - parhaol		A14	33,000
Colli tafod		A15	44,000

AELODAU UCHAF

Llosgiadau

Cymhedrol(ac eithrio llosgiadau bychan))	A4	2,400
Llym	A8	11,000

Creithio

Anffurfiad sylweddol	A1	1,000
Anffurfiad difrifol	A5	3,500

Braich

Colli			
	- un fraich anlywodraethol	A14	33,000
	- un fraich lywodraethol	A16	55,000
	- un fraich yn llwyr lle nad oes fraich neu law ar ôl gydag unrhyw weithred defnyddiol	A17	82,000
	- y ddwy fraich	A18	110,000
Parlys neu golled cyfwerth o golli gweithrediad o:			
	- un fraich anlywodraethol	A13	27,000
	- un fraich lywodraethol	A15	44,000
	- un fraich yn llwyr lle nad oes fraich neu law ar ôl gydag unrhyw weithred defnyddiol	A17	82,000
	- y ddwy fraich	A17	82,000

Penelin

Dadleoledig neu doredig			
	- un benelin		
	- adferiad sylweddol	A2	1,500

	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A7	6,200
	- y ddwy benelin		
	- adferiad sylweddol	A7	6,200
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A8	11,000

Bys a Bawd

Toriad neu dadleoliad o:			
	- fawd		
	- un llaw		
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A4	2,400
	- y ddwy law		
	- adferiad sylweddol	A5	3,500
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A7	6,200
	- y mynegfys		
	- un llaw		
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A3	1,800
	- y ddwy law		
	- adferiad sylweddol	A4	2,400
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A6	4,600
	- un bys heblaw ag eithrio'r mynegfys		
	- y ddwy law		
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A4	2,400
	- dau fys neu fwy ag eithrio'r mynegfys		
	- un llaw		
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A1	1,000
	- y ddwy law		
	- adferiad sylweddol	A2	1,500
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A6	4,600
Colli:			
	- bys ag eithrio'r mynegfys	A5	3,500
	- dau fys neu fwy	A8	11,000

	- y ddau fynegfys	A7	6,200
	- mynegfys	A10	16,500
	- bawd	A10	16,500
	- y ddau fawd	A16	55,000
Colled rhannol o:			
	bys ag eithrio'r mynegfys	A1	1,000
	- dau neu fwy o fysedd ag eithrio'r mynegfys a'r bawd	A5	3,500
	- bawd neu fynegfys	A4	2,400
	- bawd neu fynegfys - y ddwy law	A7	6,200
	- bawd a mynegfys - un llaw	A7	6,200
	- bawd a mynegfys - y ddwy law	A10	16,500

Llaw

Llaw doredig			
	- un llaw		
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A5	3,500
	- y ddwy law		
	- adferiad sylweddol	A3	1,800
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A7	6,200
Colled, neu golled gyfwerth gweithredu:			
	- un llaw anlywodraethol	A14	33,000
	- un llaw llywodraethol	A16	55,000
	- colled, neu golled lwyr gweithredu mewn un llaw ble nad oes llaw/braich ar ô lag unrhyw weithredu defnyddiol	A17	82,000
	- y ddwy law	A18	110,000
Gafael a niweidir yn barhaol ac yn ddifrifol			
	- un llaw	A7	6,200
	- y ddwy law	A10	16,500

Hwmerws (asgwrn uchaf y fraich)

Toredig			
	- un fraich		
	- adferiad sylweddol	A2	1,500
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A5	3,500
	- y ddwy fraich		

	- adferiad sylweddol	A7	6,200
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A8	11,000

Radiws (asgwrn flaen yr ysgwydd)

Toredig			
	- un fraich		
	- adferiad sylweddol	A2	1,500
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A5	3,500
	- y ddwy fraich		
	- adferiad sylweddol	A7	6,200
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A8	11,000

Ysgwydd

Dadleoledig			
	- un ysgwydd		
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A5	3,500
	- y ddwy ysgwydd		
	- adferiad sylweddol	A3	1,800
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A7	6,200
Rhewedig			
	- un ysgwydd		
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A5	3,500
	- y ddwy ysgwydd		
	- adferiad sylweddol	A2	1,500
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A7	6,200

Niwed i un neu fwy o nag un o dendon, neu ewyn neu gartilag

Niwed bychan			
	- un fraich		
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A1	1,000
	- y ddwy fraich		
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A4	2,400
Niwed cymedrol			
	- un fraich		
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A4	2,400
	- y ddwy fraich		

	- adferiad sylweddol	A4	2,400
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A7	6,200
Wedi ei niweidio'n ddifrifol			
	- un fraich		
	- adferiad sylweddol	A2	1,500
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A5	3,500
	- y ddwy fraich		
	- adferiad sylweddol	A6	4,600
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A8	11,000

Wina (asgwrn flaen yr ysgwydd)

Toredig			
	- un fraich		
	- adferiad sylweddol	A2	1,500
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A5	3,500
	- y ddwy fraich		
	- adferiad sylweddol	A7	6,200
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A8	11,000

Arddwrn

Toredig - o'r math Colles neu'n doriad cyfwerth neu ddadleoliad o radiws terfynol			
	- un arddwrn		
	- adferiad sylweddol	A4	2,400
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A7	6,200
	- y ddau arddwrn		
	- adferiad sylweddol	A7	6,200
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A8	11,000
Toredig neu ddadleoledig – gan gynmnwys toriad scaffoid			
	- un arddwrn		
	- adferiad sylweddol	A4	2,400
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A7	6,200
	- y ddau arddwrn		
	- adferiad sylweddol	A7	6,200
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A8	11,000
Wedi ei ysigo			

	- un arddwrn		
	- yn analluogi am 13 wythnos neu fwy	A1	1,000
	- y ddau arddwrn		
	- yn analluogi am 13 wythnos neu fwy	A3	1,800

TORSO

Llosgiadau

Cymedrol (ac eithrio llosgiadau bach)	A4	2,400
Llym	A8	11,000

Creithio

Anffurfiad sylweddol	A1	1,000
Anffurfiad difrifol	A5	3,500

Abdomen

Anaf sydd angen laparosgopi - yn cynnwys dim trwsio neu drwsio un organ	A3	1,800
Anaf sydd angen laparotomi neu laparosgopi		
yn cynnwys trwsio dwy organ	A5	3,500
- yn cynnwys trwsio tair organ neu fwy	A7	6,200
Laparotomi ag un neu fwy o cholostomi, ileostomi neu wreterostomi yn parhau 14 wythnos neu fwy ond ddim yn barhaol	A5	3,500
Laparotomi ag un neu fwy o cholostomi, ileostomi neu wreterostomi parhaol	A9	13,500

Cefn

Torri fertebra		
- un fertebra		
- adferiad sylweddol	A1	1,000
- analluogrwydd sylweddol parhaus	A5	3,500
- mwy nag un fertebra		
- adferiad sylweddol	A4	2,400
- analluogrwydd sylweddol parhaus	A7	6,200
Disg(-iau) fertebraal llithredig		
- yn analluogi'n ddifrifol		
- ddim yn barhaol	A5	3,500
- yn barhaol	A7	6,200

Disg(-iau) fertebraal toredig - angen ei/eu tynnu â llawfeddygaeth	A8	11,000
Wedi'i straenio		
- yn analluogi		
- am 13 wythnos neu fwy	A1	1,000
- yn analluogi'n ddifrifol		
- ddim yn barhaol	A5	3,500
- yn barhaol	A8	11,000

Brest

Anaf sydd angen thoracotomi	A7	6,200
Anaf sydd angen thoracotomi â thynnu neu drwsio helaeth organ neu organau	A10	16,500

Claficl (pont yr ysgwydd)

Toredig		
- un claficl		
- analluogrwydd sylweddol parhaus	A4	2,400
- dau glaficl		
- adferiad sylweddol	A4	2,400
- analluogrwydd sylweddol parhaus	A6	4,600

Cwtyn y cynffon (asgwrn cynffon)

Toredig	A1	1,000
---------	----	-------

Genitalia

Anaf sydd angen triniaeth feddygol		
- niwed parhaol		
- cymedrol	A5	3,500
- llym	A8	11,000
Colli ffrwythlonder	A16	55,000

Torllengig

- Torllengig	A3	1,800
- Torllengigau	A5	3,500

Aren

Colli aren	A8	11,000
------------	----	--------

Niwed difrifol a pharhaol, neu golli y ddwy aren neu'r unig aren weithredol	A16	55,000
---	-----	--------

Ysgyfant

Wedi ei dyllu			
	- un ysgyfant	A2	1,500
	- y ddau ysgyfant	A6	4,600
Wedi cwmpo			
	- un ysgyfant	A3	1,800
	- y ddau ysgyfant	A7	6,200
Niwed parhaol sy'n analluogi i'r ysgyfaint gan fwg neu anadlu cemegau		A8	11,000

Pancreas

Colli pancreas	A10	16,500
----------------	-----	--------

Pelfis

Toredig			
	- adferiad sylweddol	A4	2,400
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A8	11,000

Palfais (padell ysgwydd)

Toredig			
	- un balfais		
	- adferiad sylweddol	A1	1,000
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A4	2,400
	- y ddwy balfais		
	- adferiad sylweddol	A4	2,400
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A6	4,600

Dueg

Colli dueg	A8	11,000
------------	----	--------

Sternwm (asgwrn y frest)

Toredig			
	- adferiad sylweddol	A1	1,000
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A5	3,500

AELODAU ISAF

Llosgiadau

Cymedrol (ac eithrio mân losgiadau)	A4	2,400
Llym	A8	11,000

Creithio

Anffurfiad sylweddol	A1	1,000
Anffurfiad difrifol	A5	3,500

Ffêr

Toredig neu ddadleoledig		
- un ffêr		
- adferiad sylweddol	A4	2,400
- analluogrwydd sylweddol parhaus	A8	11,000
- y ddwy ffêr		
- adferiad sylweddol	A7	6,200
- analluogrwydd sylweddol parhaus	A10	16,500
Wedi ei hysigo		
- un ffêr		
- yn analluogi am fwy na 13 wythnos	A1	1,000
- y ddwy ffêr		
- yn analluogi am fwy na 13 wythnos	A3	1,800

Ffemwr (asgwrn y glun)

Toredig		
- un goes		
- adferiad sylweddol	A3	1,800
- analluogrwydd sylweddol parhaus	A6	4,600
- y ddwy goes		
- adferiad sylweddol	A5	3,500
analluogrwydd sylweddol parhaus	A8	11,000

Ffibwla (asgwrn tenau o'r ben-glin i'r ffêr)

Toredig		
- un goes		
- adferiad sylweddol	A1	1,000
- analluogrwydd sylweddol parhaus	A3	1,800

	- y ddwy goes		
	- adferiad sylweddol	A2	1,500
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A5	3,500

Troed

Esgyrn metatarsal toredig			
	- un droed		
	- adferiad sylweddol	A1	1,000
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A3	1,800
	- y ddwy droed		
	- adferiad sylweddol	A2	1,500
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A5	3,500
Esgyrn tarsal toredig			
	- un droed t		
	- adferiad sylweddol	A2	1,500
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A7	6,200
	- y ddwy droed		
	- adferiad sylweddol	A5	3,500
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A9	13,500

Sawdl

Asgwrn sawdl toredig			
	- un droed		
	- adferiad sylweddol	A2	1,500
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A7	6,200
	- y ddwy droed		
	- adferiad sylweddol	A5	3,500
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A9	13,500

Clun

Toredig neu ddadleoledig			
	- un glun		
	- adferiad sylweddol	A4	2,400
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A8	11,000
	- y ddwy glun		
	- adferiad sylweddol	A7	6,200
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A10	16,500

Pen-glin

Patella (pellen ben-glin)			
Dadleoledig			
	- un ben-glin		
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A5	3,500
	- y ddau ben-glin		
	- adferiad sylweddol	A1	1,000
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A7	6,200
Toredig			
	- un ben-glin		
	- adferiad sylweddol	A1	1,000
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A5	3,500
	- ddau ben-glin		
	- adferiad sylweddol	A4	2,400
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A7	6,200
Tynnu			
	- un ben-glin	A3	1,800
	- y ddau ben-glin	A5	3,500

Coes

Colli			
	- un goes		
	- o dan y ben-glin	A14	33,000
	- uwch ben y ben-glin	A15	44,000
	- colli, neu golli'n llwyr gweithredu un goes ble nad oes coes arall ar ôl â gweithredu defnyddiol	A17	82,000
	- y ddwy goes, ai o dan ai uwchben y pen-glin	A18	110,000
Parllys coes (gweler hefyd parllys mawr {paraplegia})		A13	27,000

Niwed i un neu fwy o dendon, ligament neu gartilag

Niwed bychan			
	- un goes		
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A2	1,500
	- y ddwy goes		
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A5	3,500
Niwed cymedrol			

	- un goes		
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A5	3,500
	- y ddwy goes		
	- adferiad sylweddol	A4	2,400
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A8	11,000
Niwed llym			
	- un goes		
	- adferiad sylweddol	A2	1,500
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A7	6,200
	- y ddwy goes		
	- adferiad sylweddol	A6	4,600
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A10	16,500

Tibia (asgwrn y grimog)

Toredig			
	- un goes		
	- adferiad sylweddol	A3	1,800
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A6	4,600
	- y ddwy goes		
	- adferiad sylweddol	A5	3,500
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A8	11,000

Bys troed

Toredig			
	- bys troed mawr		
	- un droed		
	- adferiad sylweddol	A1	1,000
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A7	6,200
	- y ddwy droed		
	- adferiad sylweddol	A3	1,800
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A9	13,500
	- dau fys troed neu fwy		
	- un droed		
	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A1	1,000
	- y ddwy droed		

	- analluogrwydd sylweddol parhaus	A4	2,400
Colli:			
	- bys troed mawr	A7	6,200
	- y ddau fys troed mawr	A9	13,500
	- dau fys troed neu fwy (ag eithrio'r bys troed mawr)	A4	2,400
Colled rhannol o:			
	- bys troed mawr	A1	1,000
	- y ddau fys troed mawr	A5	3,500

**TARIFF O ANAFIADAU –
RHAN B: CAM-DRIN RHYWIOL A CHORFFOROL A THALIADAU ERAILL**

Disgrifiad o anaf	Lefel	Swm Safonol £
-------------------	-------	------------------

Anaf angheuol

Un perthynas cymwys	B9	11,000
Nifer o berthnasau cymwys	B6	5,500

Cam-drin corfforol o oedolion

Nodyn [5]: Ymhle mae person wedi dioddef nifer o anafiadau fel cyfres o gam-drin, telir yn arferol i adlewyrchu'r cyfres o anafiadau, yn seiliedig ar yr anafiadau mwyaf difrifol yn y gyfres, yn hytrach na phob anaf ar wahân.

Gellir gwneud eithriad ymhle byddai un anaf unigol a ddiodefwyd fel rhan o'r gyfres o gam-drin yn peri taliad tariff uwch na hynny am y cam-drin, ac o'r herwydd gall y taliad uwch gael ei wneud yn lle'r dyfarniad am y cyfres o gam-drin.

Asesir a yw anafiadau wedi codi fel rhan o gyfres o gam-drin drwy ystyried yr holl amgylchiadau, gan gynnwys a oedd un neu fwy o ymosodwyr (ac a wnaethant weithredu ar y cyd), natur yr anafiadau a digwyddiadau a'r cyfnod pan y digwyddasant.

Cam-drin difrifol		
- ymosodiadau corfforol ysbeidiol sy'n peri casgliad o glwyfau llosgiadau neu sgaldiadau sydd wedi iacháu ond heb anffurfiad sylweddol	B3	2,000
Cam-drin llym		
- patrwm o drais ailadroddus sy'n peri anffurfiad bach	B6	5,500
Patrwm cyson o gam-drin llym dros gyfnod o fwy na 3 blynedd	B8	8,200

Cam-drin corfforol o blant gan gynnwys cam-drin yn y cartref

Mae Nodyn [5] yn berthnasol i gam-drin corfforol o blant

Cam-drin bach		
- ymosodiad(-au) ynysedig neu ysbeidiol sy'n peri gwrymiau, gwallt yn cael ei dynnu o'r pen ac ati	B1	1000
Cam-drin difrifol		
- ymosodiadau corfforol ysbeidiol sy'n peri casgliad o glwyfau llosgiadau neu sgaldiadau sydd wedi iacháu ond heb anffurfiad sylweddol	B3	2,000
Cam-drin llym		
- patrwm cyson o drais ailadroddus sy'n peri:		

	- anafiadau lluosog cymedrol (e.e. cleisio a thoriadau bach) neu anffurfiad bach)	B6	5,500
	- anafiadau lluosog sylweddol	B8	8,200
	- anafiadau lluosog llym	B10	13,500

Trosedd rhywiol ble mae'r dioddefwr o unrhyw oedran (os na chafodd iawndal eisoes fel plentyn)

Nodyn [6]: Ymhle mae person wedi dioddef nifer o anafiadau fel cyfres o gam-drin rhywiol telir yn arferol i adlewyrchu'r cyfres o anafiadau, yn seiliedig ar yr anafiadau mwyaf difrifol yn y gyfres, yn hytrach na phob anaf ar wahân. Gellir gwneud eithriad ymhle byddai un anaf unigol a ddioddefwyd fel rhan o'r gyfres o gam-drin yn peri taliad tariff uwch na hynny am y cam-drin, ac o'r herwydd gall y taliad uwch gael ei wneud yn lle'r dyfarniad am y cyfres o gam-drin

Gellir gwneud eithriad ymhle byddai un anaf unigol a ddioddefwyd fel rhan o'r gyfres o gam-drin yn peri taliad tariff uwch na hynny am y cam-drin, ac o'r herwydd gall y taliad uwch gael ei wneud yn lle'r dyfarniad am y cyfres o gam-drin.

Asesir a yw anafiadau wedi codi fel rhan o gyfres o gam-drin drwy ystyried yr holl amgylchiadau, gan gynnwys a oedd un neu fwy o ymosodwyr (ac a wnaethant weithredu ar y cyd), natur yr anafiadau a digwyddiadau a'r cyfnod pan y digwyddasant.

Ymosodiad rhywiol			
	- bach – gweithred(-oedd) corfforol rhywiol anhreiddgar dros ddillad	B1	1,000
	- difrifol - gweithred(-oedd) corfforol rhywiol anhreiddgar dan ddillad	B3	2,000
	- llym – gweithred (-oedd) amhidynnol treiddgar neu eneuol-epiliol	B4	3,300
	- patrwm o gam-drin llym aml ail-adroddus (ai gan un neu gan fwy o ymosodwyr) dros gyfnod		
	- hyd at 3 blynedd	B7	6,600
	- 3 blynedd neu fwy	B8	8,200
	- yn peri anafiadau corfforol mewnol difrifol	B12	22,000
	- yn peri salwch meddwl analluogi parhaol a gadarnheir gan brognosis seiciatrig		
	- Salwch meddwl cymedrol	B12	22,000
	- Salwch meddwl llym	B13	27,000
Treiddiad pidynnol anghydsyniol o'r wain o un neu fwy o'r wain, anws neu geg			
	- gan un ymosodwr	B9	11,000
	- gan ddau ymosodwr neu fwy	B10	13,500
	- yn peri anafiadau corfforol mewnol difrifol	B12	22,000

	- yn peri salwch meddwl analluogi parhaol a gadarnheir gan brognosis seiciatrig		
	- Salwch meddwl cymedrol	B12	22,000
	- Salwch meddwl llym	B13	27,000
	- yn peri salwch meddwl analluogi parhaol a gadarnheir gan brognosis seiciatrig		
	- Salwch meddwl cymedrol	B14	33,000
	- Salwch meddwl llym	B15	44,000
	- patrwm o gam-drin llym aml ail-adroddus (ai gan un neu gan fwy o ymosodwyr) dros gyfnod o:		
	- hyd at 3 blynedd	B11	16,500
	- 3 blynedd neu fwy	B12	22,000

Trosedd rhywiol lle mae'r dioddefwr yn blentyn (dan 18 mlwydd oed ar adeg cychwyn y drosedd neu oedolyn nad yw'n gallu rhoi cysyniad oherwydd analluedd meddyliol

Mae Nodyn [6] yn berthnasol lle mae'r dioddefwr yn blentyn neu'n oedolyn nad yw'n gallu rhoi cysyniad

Ymosodiad rhywiol			
	- bach – gweithred(-oedd) corfforol rhywiol anhreiddgar dros ddillad	B1	1,000
	- bach – gweithred(-oedd) corfforol rhywiol anhreiddgar cyson dros ddillad	B2	1,500
	- difrifol - gweithred(-oedd) corfforol rhywiol anhreiddgar dan ddillad	B3	2,000
	- difrifol - patrwm o weithredoedd corfforol rhywiol anhreiddgar dan ddillad	B4	3,300
Ymosodiad rhywiol			
	- un neu fwy o weithred(-oedd) amhidynnol treiddgar neu eneuol-epiliol		
	- un digwyddiad	B4	3,300
	- dau ddigwyddiad ynysedig neu fwy	B5	4,400
	- patrwm o ddigwyddiadau aml, ailadroddus		
	- dros gyfnod o hyd at 3 blynedd	B7	6,600
	- dros gyfnod o 3 blynedd neu fwy	B8	8,200
	- yn peri anafiadau corfforol mewnol difrifol	B12	22,000
	- yn peri salwch meddwl analluogi parhaol a gadarnheir gan brognosis seiciatrig		
	- Salwch meddwl cymedrol	B12	22,000
	- Salwch meddwl llym	B13	27,000
Treiddiad pidynnol anghydsyniol o un new fwy o'r wain, anws neu geg			

	- un digwyddiad	B9	11,000
	- un digwyddiad yn cynnwys dau ymosodwr neu fwy	B10	13,500
	- digwyddiadau ailadroddus dros gyfnod		
	- hyd at 3 blynedd	B11	16,500
	- 3 blynedd neu fwy	B12	22,000
	- yn peri anafiadau corfforol mewnol difrifol	B12	22,000
	- yn peri salwch meddwl analluogi parhaol a gadarnheir gan brognosis seiciatrig		
	- Salwch meddwl cymedrol	B12	22,000
	- Salwch meddwl llym	B13	27,000
	- yn peri salwch meddwl analluogi parhaol a gadarnheir gan brognosis seiciatrig		
	- Salwch meddwl cymedrol	B14	33,000
	- Salwch meddwl llym	B15	44,000

Taliadau eraill

Ymhle mae person wedi dioddef unrhyw un o'r canlynol o ganlyniad uniongyrchol iddo fod yn ddiodeffwr trosedd rhywiol, gwneir taliad ychwanegol.

Ni fydd y taliadau hyn yn amodol ar y fformiwla aml anafiadau ym mharagraff 37 y Cynllun hwn.

Beichiogaeth	B6	5,500
Haint a drosglwyddir yn rhywiol heblaw am HIV, Hepatitis B neu Hepatitis C		
- adferiad sylweddol	B6	5,500
- anabledd parhaol	B9	11,000

Wedi ei heintio ag un neu fwy o HIV, Hepatitis B neu Hepatitis C

(o ganlyniad i unrhyw drosedd treisgar). Nid yw'r taliad hwn yn amodol ar y fformiwla aml anafiadau.	B12	22,000
--	-----	--------

Colli ffetws

(o ganlyniad i unrhyw drosedd treisgar). Nid yw'r taliad hwn yn amodol ar y fformiwla aml anafiadau.	B6	5,500
--	----	-------

Atodiad CH: Tablau Lluosogwyr

	Tabl A – Lluosogwyr i'w defnyddio i gymryd ysyriaeth o dderbyniad cyflym o iawndal	Tabl B – Ffactorau disgownt i'w defnyddio ar gyfandaliad mewn perthynas â cholled sy'n cychwyn ar ddyddiad yn y dyfodol
Blynyddoedd y gollod	Lluosogwr	Ffactor disgownt
1	0.9878	0.9756
2	1.9514	0.9518
3	2.8916	0.9286
4	3.8088	0.9060
5	4.7037	0.8839
6	5.5767	0.8623
7	6.4284	0.8413
8	7.2594	0.8207
9	8.0701	0.8007
10	8.8610	0.7812
11	9.6326	0.7621
12	10.3855	0.7436
13	11.1199	0.7254
14	11.8364	0.7077
15	12.5355	0.6905
16	13.2175	0.6736
17	13.8829	0.6572
18	14.5320	0.6412
19	15.1654	0.6255
20	15.7832	0.6103
21	16.3860	0.5954
22	16.9741	0.5809
23	17.5479	0.5667
24	18.1076	0.5529
25	18.6537	0.5394
26	19.1865	0.5262
27	19.7063	0.5134
28	20.2134	0.5009
29	20.7082	0.4887
30	21.1908	0.4767
31	21.6617	0.4651
32	22.1212	0.4538
33	22.5694	0.4427
34	23.0067	0.4319
35	23.4333	0.4214

36	23.8495	0.4111
37	24.2556	0.4011
38	24.6517	0.3913
39	25.0382	0.3817
40	25.4153	0.3724
41	25.7831	0.3633
42	26.1420	0.3545
43	26.4922	0.3458
44	26.8338	0.3374
45	27.1671	0.3292
46	27.4922	0.3211
47	27.8094	0.3133
48	28.1189	0.3057
49	28.4208	0.2982
50	28.7154	0.2909
51	29.0028	0.2838
52	29.2831	0.2769
53	29.5567	0.2702
54	29.8235	0.2636
55	30.0839	0.2572
56	30.3379	0.2509
57	30.5857	0.2448
58	30.8274	0.2388
59	31.0633	0.2330
60	31.2934	0.2273

Tabl C- Tybiadau mewn perthynas â disgwyliad oed

Oedran ar y penblwydd olaf ar ddyddiad y penderfyniad neu, mewn achos angeuol, marwolaeth	Disgwyliad oed	
	Gwryw	Benyw
0- 5	91	94
6- 8	90	94
9- 11	90	93
12- 16	89	93
17- 19	89	92
20- 24	88	92
25- 27	88	91
28- 33	87	91
34- 39	87	90
40- 44	86	90
45- 63	86	89
64- 68	87	89
69- 70	87	90
71- 74	88	90
75	89	90
76- 77	89	91
78- 79	90	91
80	90	92
81- 83	91	92
84- 85	92	93
86- 87	93	94
88	94	94
89	95	95
90	95	96
91	96	96
92- 93	97	97
94	98	98
95	99	99

©/(h) Hawlfraint y Goron
Cynhyrchwyd gan y Weinyddiaeth Gyfiawnder

Mae fersiynau fformat gwahanol o'r adroddiad hwn ar gael o
Bola Fabunmi victimsconsultation@justice.gsi.gov.uk